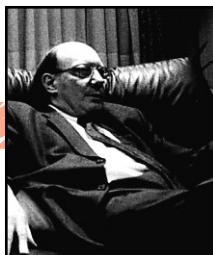

**Semeks: haast en spoed
blijkt toch niet zo goed**

p. 3

**Eddy Boutmans over
antiglobalisering**

p. 5

**Presessen in hun blootje:
Farma en Katechetika**

p. 8

PRESTATIES VAN HET AKADEMISCH PERSONEEL WORDEN GEMETEN

Proffenevaluaties: de kus van de rector

Peuvense professoren die in twee opeenvolgende beoordelingen een onvoldoende skoren, kunnen binnenkort ontslagen worden. De evaluaties waren omstreden, maar rector André Oosterlinck van de KU Leuven meent dat deze essentieel zijn voor het voeren van een goed personeelsbeleid.

De positie van hoogleraar is niet langer onaantastbaar. Vroeger was het vanuit de academische vrijheid perfect mogelijk dat een professor jarenlang geen enkele publicatie afleverde of zijn onderwijs verwaarloosde. Daar komt verandering in aangezien de dekretegever de verplichting aan de universiteiten heeft opgelegd zijn academisch personeel te evalueren en ook negatieve gevolgen te verbinden aan blijvende disfuncties. De tendens vanuit de bedrijfs wereld, die ook in de ambtenarij zijn opgang maakt, wordt nu ook in het universitaire milieu verder gezet. Twee opeenvolgende negatieve evaluaties of drie tijdens de loopbaan kunnen tot ontslag leiden. Het personeelslid valt dan terug tot een bediendenstatuut.

DOORSLAG

Toch zijn er een aantal problemen bij het overbrengen van dergelijk systeem naar de universiteit. Hoe kun je immers een lid van het zogenaamde zelfstandig academisch personeel (ZAP), met zijn verschillende taken en functies, gaan evalueren? Wat geeft de doorslag? En hoe kun je betrouwbare gegevens verzamelen? Oosterlinck: "We willen met gegevens werken die gevalideerd kunnen worden. De KU Leuven heeft al een tijdje een goede traditie van evaluaties; nu kunnen er voor het eerst ook sankties komen. Zo hebben we veel vertrouwen in de resultaten uit de studentenbevragingen. De assistenten vroegen of zij ook hun beoordeling kunnen meegeven, maar daar denken we dat er een te sterke betrokkenheid is met de proffen."

De evaluaties spitsen zich toe op de drie grote domeinen die geacht worden de belangrijkste taken van een professor te zijn: onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. Die functies worden onder meer ook verwoord in de opdrachtverklaring van de universiteit. Informatie over de kwaliteit van het onderwijs is reeds beschikbaar. Er bestaat immers al een procedure waarbij op regelmatige tijdstippen de verschillende zogenaamde vak-docentkombinaties worden bekeken. Gesignaleerde problemen worden dan geremedieerd.

Het aspect 'onderzoek' ligt wat moeilijker. Omstreden is het zogenaamde bibliometrische onderzoek. Dit houdt in dat er voor elke professor wordt nagegaan hoeveel maal zijn publicaties geciteerd worden

in andere artikelen. Een artikel in *Knack* veroorzaakte enige ophef. De journalist had de hand kunnen leggen op een lijst uit de faculteit Geneeskunde en gebruikte deze om aan te tonen dat er veel verschillen bestaan tussen proffen, maar dat de evaluatiemethode niet altijd optimaal is. In sommige richtingen, zoals rechten of bepaalde cultuurwetenschappen, is de methode moeilijk in te voeren.

Niet alle professoren zullen even uitgebreid worden beoordeeld. Er is prioriteit voor de gevallen waarbij voor een bepaald aspect een 'knipperlicht' gaat branden, bijvoorbeeld geen enkele publicatie over een lange periode. Er komen ook compensaties voor zij die bestuurlijke taken op zich nemen, zoals programmadirecteurs. Oosterlinck: "Het is ook niet de bedoeling dat we een top-zoveel per faculteit gaan opstellen. We kijken eerst naar de mensen met problemen. Overigens is ook mogelijk om van hogerhand iemand toe te voegen aan het lijst van te evalueren personen."

BEZWAREN

De Vereniging van het Akademisch Personeel (VAP) zegt dat de gesprekken over het opstellen van het reglement vrij konstruktief zijn verlopen en dat er met heel wat van de bezwaren is rekening gehouden. Toch zegt de VAP niet ondubbelzinnig ja. Zij organiseerde een bevraging bij haar leden, waarvan de resultaten deze week bekend raken. Een duidelijke afkeuring zou kunnen betekenen dat de academische overheid haar huiswerk moet overdoen. Het principe van de evaluaties kan echter niet ter discussie worden gesteld aangezien dit dekret is opgelegd; enkel over de modaliteiten kan worden onderhandeld.

De evaluaties zullen ook gehanteerd worden bij het voeren van een vernieuwd

Middelpunt: Zuid-Afrika pp. 6-7

(foto: Bernice Sergoyne)

Zuid-Afrika heeft niet alleen leeuwen, nijlpaarden en olifanten. Ook pinguins voelen zich er thuis. Tijdens het pootjebaden vergeten ook zij even de stress van de talloze problemen die dit land teisteren... In sommige blanke universiteiten worden nu al zwarten toegelaten. Nu nog de democratisering van de pinguins!

human resources-beleid. Oosterlinck: "De structuur van de universiteit is jammer genoeg niet echt aangepast om bijvoorbeeld regelmatige functioneringsgesprekken te houden. Niet alleen ontbreekt de hiërarchische structuur, maar onze mensen zijn niet opgeleid om dat soort taken uit te voeren. Toch stellen we een cultuurwijziging en een bereidheid hiervoor vast. We werken trouwens aan het opstellen van een profiel voor een nieuw type van programmadirecteur, die ook een cursus personeelsbeleid zal moeten volgen."

BEZORGD

Op een matig bijgewoende informatievergadering betoonden de professoren zich vooral bezorgd dat ze de norm niet kennen waarmee ze zullen worden beoordeeld. De academische overheid beseft dat door de nieuwigheid er een zekere onzekerheid en argwaan leeft bij het personeel, maar vindt dat deze ongegrond is. Er zijn voldoende waarborgen in het systeem die het mogelijk moeten maken dat een professor zijn dossier kan vervolledigen of toelichten. De

kommissies zullen niet onbezonnen te werk gaan, klinkt het bij de beleidsmakers van de universiteit. Zij zullen meer ervaren worden, net zoals een jonge docent moet leren punten geven. Desnoods zal na een tijdje de procedure worden bijgestuurd.

Rector Oosterlinck vindt er ieder geval geen doekjes om dat de proffenevaluatie zeker geen show-operatie wordt. "In een andere universiteit heb ik een geval gezien waarbij iedereen een 'uitstekende' evaluatie meekreeg en een aantal een 'zeer goede'. Sorry, maar dat is niet ernstig". De meeste probleemgevallen zijn reeds een tijdje bekend. Nu zullen voor het eerst professoren voor hun verantwoordelijkheid komen te staan. Het percentage rotte appels is nog onbekend, maar een getal van om en bij de drie procent wordt verwacht.

Thomas Leys
Els Silvrants
Tijl Vereenooghe

Ergens in ons vlakke Vlaanderen-landje staat er een universiteit. En die universiteit heeft een rector. Niet zomaar een rector, maar een chief executive officer van formaat die volgens een onafhankelijk weekblad tot de honderd machtigste mannen van het land behoort. Heilig overtuigd van zijn eigen gelijk — en het ongelijk van alle anderen — trotseert André Westerrecht het academische gewoel. Deze week: de exit-polls van de proefstoetsen.
(Rector Westerrecht ijsbeert in zijn buro. Er klinkt een luid gebonk op de deur. De rector gebruikt het kijkgaatje en ziet een vertrouwd gezicht.)
Westerrecht: (luid) "Wat is het wachtwoord?"
Een stem: "Alle wegen leiden naar Leuven."
Westerrecht: (slaakt een kreet van opluchting en opent de deur) "Eddy, kom snel binnen!"
Eddy Viagramaet: "Wat een veiligheidsmaatregelen. Ik ben

zonet twee keer gefouilleerd. Tot in mijn onderbroek. Is dat allemaal wel nodig?"
Westerrecht: "Nodig? Je hebt de berichten toch ook gelezen. Ze gaan het rectoraat bezetten. Alles is al in gereedheid gebracht om het kommandocentrum over te plaatsen naar onze geheime kernbunker in de bossen van Heverlee. Het loopt hier trouwens vol met spionnen en Mata Hari's. Ik heb hier deze morgen al twee vrijzinnigen ontmaskerd!"
Viagramaet: "Ik heb ook iets dat minstens een even grote volksofstand kan teweegbrengen."
Westerrecht: (zucht) "Alweer? Hoe jong is ze en binnen hoeveel maanden kunnen we het verwachten?"
Viagramaet: "Nee, iets heel anders, mijnheer de rector. De partiële resultaten van de proefstoetsen in de eerste kandidatuur."
Westerrecht: "Hoe erg is het, Eddy?"
Viagramaet: (aarzelt).
Westerrecht: "RealSoftware?"
Viagramaet: (schudt zachtjes het hoofd).
Westerrecht: "L&H?"
Viagramaet: (haalt nerveus een sigaret uit het pakje).

Westerrecht: "Sabena?"
Viagramaet: (knikje)
Westerrecht: "Mijn god! Als dit uitlekt, kunnen we de boel in februari sluiten."
Viagramaet: "De begeleiding is een ramp. Ik had zonet nog een moeder aan de lijn die zich afvroeg waarom haar dochter geen overhoringen meer liet tekenen. En Acco meldt een verhoogde vraag naar kaftpapier. Voor sommige eerstekenners hebben we al een onrustwekkende verdwijning moeten signaleren nadat we ze hebben gestuurd naar VHI 06.44 om eksamen af te leggen. Het ziet er naar uit dat de studenten gelijk hebben gehad."
Westerrecht: "Uitgesloten! Er is hier een zeer eenvoudige oplossing voor: proaktieve schadebeperking. Bel alvast naar de Veto dat ik een interview wil geven om alles te ontkennen."
Viagramaet: "Op Onderwijsraad hadden we ook al een ideetje. Het komt er min of meer op neer dat we aan het departement wiskunde vragen om een zeer ingewikkelde coëfficiënt toe te passen op de resultaten."
Westerrecht: "Jamaar, hoe ga je dat verantwoord?"

Viagramaet: "Zeer eenvoudig, met een tweehonderd pagina's tellend advies van de werkgroep OODIEV."
Westerrecht: "De wadde?"
Viagramaet: "Niemand weet waar die afkorting voor staat, zelfs de leden niet. Waarschijnlijk verloren gegaan in de bibliotheekbrand van 1940. Ze komt wel nog maandelijks samen voor een vergadering, mét Alma-broodjes. Niemand leest dat advies natuurlijk, maar iedereen is overtuigd van het nut."
Westerrecht: "Subliem."
Viagramaet: "En we noemen het sinterklaaspunten, naar analogie van de allerheiligenoverdrachten van dit jaar. Het zit hem in de psychologie, hé!"
Westerrecht: "Zeer goed gewerkt, Eddy. Weet je wat, in mijn volgende Campus-Krantinterview zal ik u twee keer citeren. Dat bespaart u meteen een evaluatie. Is dat niet fijn?"
Viagramaet: "Ja, mijnheer de rector!"

Loes Mathijs

Alle gelijkenissen met bestaande personen of gebeurtenissen zijn louter toevallig. Volgende week: Big Rector.

GRATIS BOEKENPAKKET TWV 1200FR

Leef volgens je eigen waarden! Wat zijn jouw waarden? Besef dat jij doet wat je doet, ziet wat je ziet en zegt wat je zegt omdat je uniek bent. Stuur je toekomst in de richting die jij uit wil. Begin er op tijd mee, begin nu.

WWW.HERTHA.BE HAALT HET BESTE UIT JOU

tijdens 4 unieke seminars voor jong volwassenen
 Surf voor info of vraag de folder via PB 315 te 3000 Leuven.
 Schrijf 299 euro over op rek 744-0048144-25
 Stuur deze bon ingevuld terug naar PB 315, 3000 Leuven en neem deel aan seminar n°1 in Center Parcs (voor een gratis weekend verblijf aldaar, zie website of folder.)

NIET TEVREDEN, GELD TERUG GARANTIE.

Naam.....
 Adres.....

LUDIT - PC-SHOP

STUDENT NOTEBOOK

Celeron 1GHz

TOSHIBA/Satellite 1800-214/128MB RAM/10GB HD/16MB VRAM/128KB cache/13.3" TFT (1024*768)

Integr.: FDD + CD-ROM x24/ Stereo Sound System/Speakers/USB
 Exp.: 2x PC Card (Cardbus)
 Pointing device: Touchpad
 Modem: internal 56K mini PCI modem
 Windows XP Home Edition NL
 MS Office XP Pro NL
 (Word, Excel, Outlook, PowerPoint, Frontpage, Access and Publish)
 Battery: Li-Ion
 Weight: 3.2 kg

60.000,-

Huurkost (PC-Verhuur): 2.180,-/maand (met afkoopmogelijkheid)

Celeron 1GHz

TOSHIBA/Satellite 1800-514/128MB RAM/15GB HD/16MB VRAM/128KB cache/14.1" TFT (1024*768)

Integr.: FDD + **DVD x8**/Stereo Sound System/Speakers/USB
 Exp.: 2x PC Card (Cardbus)
 Pointing device: Touchpad
 Modem: internal 56K mini PCI modem
 Windows XP Home Edition NL
 MS Office XP Pro NL
 (Word, Excel, Outlook, PowerPoint, Frontpage, Access and Publish)
 Battery: Li-Ion
 Weight: 3.2 kg

74.000,-

Prijzen BTW incl.

Bestellen kan U per fax (016/32 29 59) of met E-Mail (met vermelding van studenteninschrijvingsnummer): PC-SHOP@cc.kuleuven.ac.be

Prijswijzigingen zijn mogelijk zonder voorafgaande verwittiging.

**Info PC-Shop: tel. 016/32 22 01
 p/a: LUDIT de Croylaan 52A 3001 HEVERLEE
 3 jaar waarborg: Carry-In**

KRINGLOOPCENTRUM

SPIT
KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD, ...

VOOR ELKE SMAAK, ELK INTERIEUR

ALLES WAT JE KOT NODIG HEEFT !!!

VOORJAAR 2002 verhuist SPITkringloopwinkel:

**Yzerenmolenstraat 10-12
 3001 Heverlee**

Huidig adres: Diestssteenweg 104:
 3010 Kessel-Lo
 016/26.09.21

Openingsuren: Di-Vrij van 10.00 tot 18.00 u.
 Za van 10.00 tot 17.00 u (Ma gesloten)

Semeks: spelregels veranderen tijdens de wedstrijd

Bij de opleidingen moderne geschiedenis en medisch-sociale wetenschappen blijkt momenteel dat de *operatie-semesterexamens* enigzins overhaast is gebeurd. Alle opleidingen van de KU Leuven waren vorig jaar verplicht in ijltempo hun curriculum te hertekenen. De studentenbeweging vreesde dat bepaalde groepen studenten hierdoor in een onzekere situatie terecht zouden komen. Helaas geeft de praktijk de studenten nu gelijk.

Begin vorig academiejaar beslisten de hoge pieten van onze universiteit plots dat een *blitz-offensief* de geëigende manier was om een semesterexamensysteem te introduceren. Eén jaar moest ruimschoots volstaan om deze hervorming door te voeren. De studenten waren verbijsterd en uitten hun ongenoegen onder andere door een betoging en een bezetting van het rectoraat. "Haast en spoed is zelden goed" was een van de slogans van de studenten. Nu het eerste semester in de vernieuwde jaarindeling bijna afgelopen is, blijkt dat een aantal opleidingen toch iets te voortvarend zijn geweest.

Opleidingen en fakulteiten kregen vorig jaar de mogelijkheid om voor het laatste jaar (tweede/derde licentie, derde ingenieursjaar...) een tijdelijk uitstel voor of een permanente afwijking op het semesterexamensysteem aan te vragen. De fakulteit Letteren achtte dit toen onnodig voor haar opleidingen, hoewel een aantal Permanente Onderwijscommissies (POC's) hiervoor vragende partij waren. Onder meer de POC van moderne geschiedenis ging ervan uit dat haar laatstejaars geen examens in januari zouden moeten afleggen. Steven Vandewal, onderwijsverantwoordelijke van Historia, de kring van de studenten moderne geschiedenis, legt uit: "Bij de historici telt de eindverhandeling mee voor maar liefst vierendertig studiepunten. Examen halfweg het academiejaar zouden de thesisactiviteiten nodeloos vertragen. Op onze POC werd ons voorgesteld dat de studenten tweede licentie geen semesterexamens zouden hebben. Deze studenten hadden dan ook ingekalkuleerd dat ze tijdens de examenperiode van januari zeven weken vrij zouden zijn, waarin ze volop aan hun verhandeling zouden kunnen werken."

HAAR

In de loop van het huidige academiejaar werd echter duidelijk dat er geen officiële aanvraag tot afwijking van het semesterexamensysteem was ingediend bij de Akademische Raad. Proffen en studenten zaten even met de handen in het haar, maar de POC besliste uiteindelijk — in overleg met de academisch sekretaris van de fakulteit — ad hoc-regelingen te treffen voor de gedupeerde laatstejaars. Deze kregen de mogelijkheid om hun januari-examens uit te stellen naar de juni-zittijd. Studenten kunnen echter niet zomaar met examens schuiven: ofwel moeten ze alle januari-examens uitstellen, ofwel zijn ze verplicht de volledige januari-zittijd mee te doen. Steven: "Wij zijn heel tevreden met de noodoplossing die uit de bus is gekomen. We beschouwen deze wel als een compromis en zeker niet als een precedent. Uiteindelijk koos meer dan een derde van de studenten ervoor van de flexibele rege-

ling te profiteren; dat was veel meer dan men had verwacht. Er wordt evenwel geen permanente afwijking gevraagd. De huidige situatie zal immers nog maar enkele jaren aanslepen en de POC kijkt liever de kat uit de boom tot de nieuwe bachelor-masterstructuur is ingevoerd."

Er is dus een mouw gepast aan de onzekere situatie bij moderne geschiedenis, en dit tot grote voldoening van de studenten. Toch kunnen er vraagtekens geplaatst worden bij de gevolgde werkwijze. Het is alleszins vreemd dat een opleiding zonder toestemming van de Akademische Raad een uitzondering op het algemene examenreglement kan toestaan aan haar studenten. Bovendien zijn de historici rijkelijk laat op de proppen gekomen met een noodoplossing. Kan men zomaar de regels van het spel veranderen als de wedstrijd al bezig is?

De situatie van de studenten van medisch-sociale wetenschappen is vergelijkbaar met

voeren voor de vakken die in het eerste semester afgerond zijn. De stage, die men wilde invoeren, wordt opnieuw afgevoerd. Voor veel studenten kwam dit bericht als een donderslag bij heldere hemel: niemand had voorzien dat er al in januari geëksamineerd zou worden, de tussentijdse evaluatiedatum van het seminariewerk moest herbekeken worden en de januari-zittijd overlapt gedeeltelijk met de skireis die studentenkring Medisoc organiseert.

Ondanks deze problemen was het merendeel van de studenten toch gewonnen voor de semesterexamens. Het is alleszins een betere oplossing dan alle examens te moeten afleggen in de verkorte juni-zittijd. Dominik Michiels, onderwijsverantwoordelijke van Medisoc: "Er werd een vergadering belegd voor alle studenten van de eerste licentie medisch-sociale wetenschappen. Op deze bijeenkomst moest iedereen een verklaring ondertekenen waarin men stelde

ongelegen. Om hen toch de kans te geven hun studies succesvol af te ronden, wordt voor hen naar een ad hoc-regeling gezocht via de ombudsdienst.

ACHTER

Net als bij moderne geschiedenis zijn de studenten van medisch-sociale wetenschappen opgetogen met het resultaat dat uit de bus is gekomen. Dominik: "We hebben zeker geen reden om te klagen. In een konstruktieve dialoog met onze proffen hebben we gezocht naar een oplossing die voor iedereen voordelig was. De verstandhouding tussen proffen en studenten is in onze richting zeer positief geweest." Een logische vraag is natuurlijk waarom deze hervorming vorig jaar niet kon doorgevoerd worden. Dominik verduidelijkt: "We waren klaar, maar we wilden het programma ten gronde hervormen en ons niet beperken tot louter

knip- en plakwerk, ook al omdat onze richting vorig jaar een eksterne visitatie over de vloer kreeg. We wilden de bemerkingen van de visitatiecommissie in de semeks-hervormingen. Dit was ook de reden waarom in de overgangsfase een stage werd ingelast in de januari-weeken."

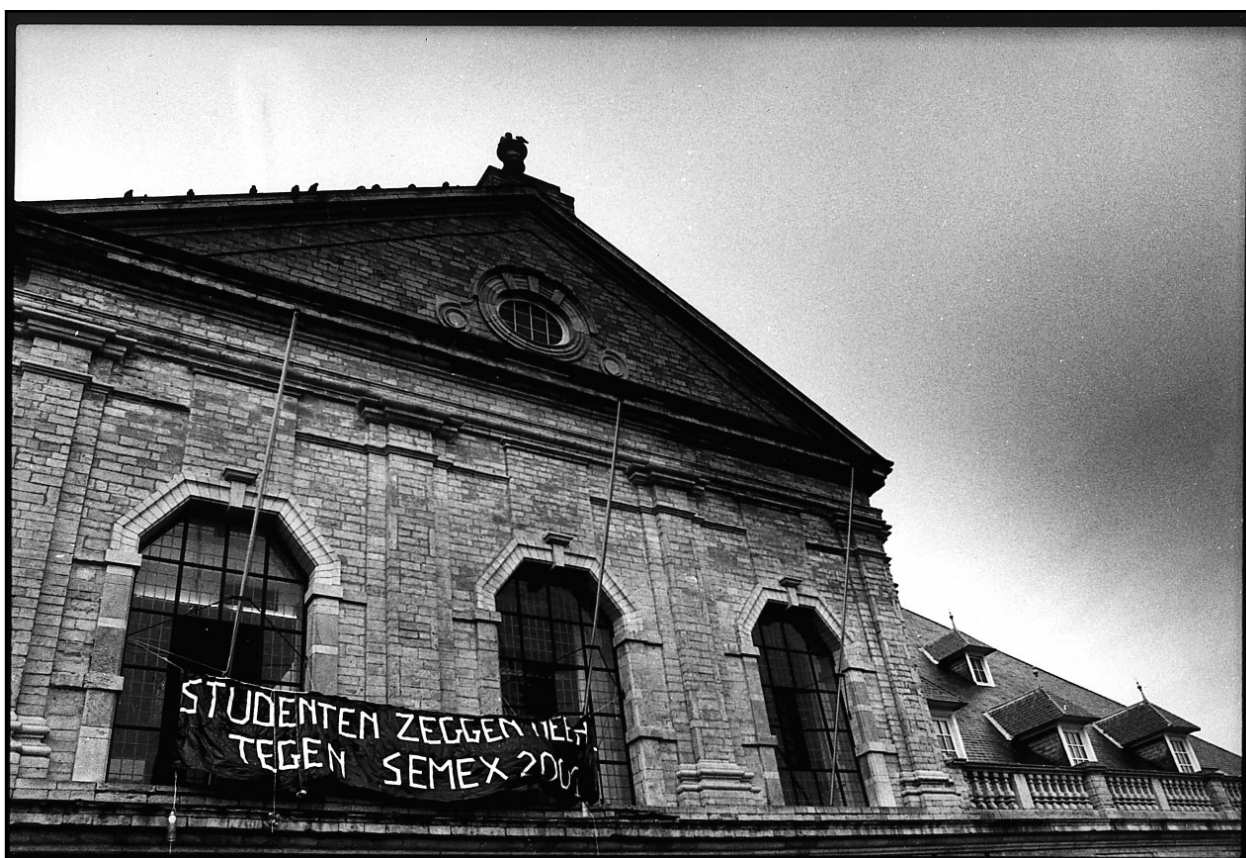
Positieve signalen dus van de studenten uit medisch-sociale wetenschappen. Toch gelden ook hier dezelfde kritische bedenkingen als bij moderne geschiedenis. De regels veranderen nadat het startschot is gegeven, kan misschien positieve gevolgen hebben voor de studenten, maar het blijft een uiterst bedenkelijke werkwijze.

Niemand had verwacht dat de implementatie van het semesterexamensysteem vlekkeloos zou verlopen. Ongetwijfeld zijn er aan onze Alma Mater meer voorbeelden dan de twee aangehaald in dit artikel. Bij de invoering van een nieuw systeem ondervindt men onvermijdelijk de nodige problemen. Iedere student die echter het slacht-

offer wordt van een overhaaste invoering, is er een te veel. Hopelijk trekt de academische overheid haar lessen uit de aangehaalde voorbeelden, en geeft ze de opleidingen bij toekomstige hervormingen de kans om de spelregels vast te leggen vooraleer de wedstrijd begint.

Tijl Vereenooghe

foto: archief

die van hun collega's uit moderne geschiedenis. Oorspronkelijk was de bedoeling dat de licentiejaren van deze opleiding het oude systeem zouden behouden. Dit hield in dat de licentiestudenten alleen examens in de paasvakantie en in juni zouden hebben. Tijdens de zeven vrije weken in januari-februari zou dan de stage geplaatst kunnen worden.

SKIREIS

Men had er echter geen rekening mee gehouden dat paaseksamens onmogelijk zijn in de vernieuwde jaarindeling. Toen men dit ontdekte, wilde men eerst alle examens tijdens de juni-zittijd programmeren. Op drie weken (één week minder dan de juni-zittijd vroeger) zouden de studenten dan echter vier examens meer hebben dan vorig jaar. Daarom hebben de studenten zelf initiatief genomen om via de POC een oplossing te zoeken. De enige mogelijkheid bleek om semeks toch in te

dat men principieel akkoord ging met de semesterexamens. Het was absoluut noodzakelijk dat alle studenten zonder uitzondering de semeks aanvaardden, want anders kon het niet doorgaan. Voor een aantal werkende studenten was wat overredingskracht nodig, maar uiteindelijk tekende iedereen de overeenkomst."

De richting medisch-sociale wetenschappen wordt gekenmerkt door het feit dat veel studenten naast hun opleiding ook al werken. Voor wie werken en studeren combineert, is deze plotse verandering van de jaarindeling natuurlijk minder evident. Het examenreglement voorziet voor studenten met een voltijdse job zowiezo een flexibele regeling. Studenten die daarentegen slechts halftijds werken, kunnen niet profiteren van deze mogelijkheid. Zij moeten hun werk reeds van bij het begin van het academiejaar afstemmen op de jaarindeling van hun studies. De onverwachte verandering bij medisch-sociale wetenschappen kwam voor enkele studenten uit deze categorie zeer

Acco wil jouw mening horen

Woensdag 5 december organiseert Acco een kursdienstvergadering (ACV). Van alle pressen en kursdienstverantwoordelijken verwacht Acco dat ze van deze gelegenheid gebruik maken om hun grieven kenbaar te maken. Zijn er structurele problemen met de Acco-leveringen? Heb je een visie over de toekomst van Acco? Denk je te weten hoe Acco beter kan inspelen op het semesterstelsel? Hou het niet voor jezelf en kom het vertellen op de ACV.

(kb)

Acco verwacht iedereen op woensdag 5 december, 19.00, in de lokalen van LOKO, 's Meiersstraat 5.

Mening gezocht

Donderdag organiseert Sociale Raad (Sora), een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie, een open studentencongres over (anti-)globalisering.

Dit is niet de zoveelste poging tot rekuiperatie van de toch al zwaar belaagde anti-globaliseringsbeweging. Dit is wel een uitnodiging om in te gaan op het appel van Naomi Klein. Deze antiglobaliseringsgoeroe roept de studentenbeweging op om het voortouw te nemen in het debat over de toenemende internationalisering. Sociale Raad daagt alle studenten uit om mee te denken over zin- en onzin van globalisering. Ben je een student met een brede maatschappelijke belangstelling en daarenboven een kritische geest, ontzeg de studentenbeweging dan je mening niet. Diskussieer mee en draag zo bij tot een doordacht studentenstandpunt.

(ns)

Studentencongres over globalisering donderdag om 19u30 in MSI 00.28

“Het zware gevecht gaat nu pas komen”

Trie weken geleden verzamelden de honderd tweeënveertig landen van de World Trade Organisation (WTO) zich opnieuw voor de opening van een nieuwe onderhandelingsronde. De antiglobalisten ten spijt, werd deze keer toch een akkoord bereikt. Of het akkoord ook een echt succes wordt, moet de toekomst nog uitwijzen. Leuven sprong mee op de kar en liet dit hot topic niet schieten. De Kring voor Internationale Betrekkingen (KIB) organiseerde op 27 november een WTO-debat in de grote aula van het Maria-Theresiacollege.

Van 9 tot 14 november kwamen de WTO-landen samen in Doha, Qatar voor de vierde ministeriële conferentie. Met *the battle of Seattle* van december 1999 in het achterhoofd keek de hele wereld vol spanning toe. In Seattle ging het om een echt gevecht, zowel in de conferentiekamer als in de straten errond. Zou Doha slagen waar Seattle gefaald had?

Het doel in Doha was een nieuwe onderhandelingsronde op te starten. Daarbij zouden niet enkel handelsaangelegenheden centraal staan, maar wilde men ook onderwerpen bespreken zoals milieu, landbouw, sociale- en arbeidsnormen, concurrentieregels enzovoort. Tenminste, de Europese Unie was een fervent voorstander van deze bredere agenda. De Verenigde Staten zagen minder in de voorgestelde uitbreidingen, maar moesten uiteindelijk bakzeil halen. Naast deze twee groten vormden de ontwikkelingslanden een derde partij, die aanvankelijk zonder veel vertrouwen deelnam. Samen vormden ze een sterk blok en hielden tijdens deze onderhandelingen koppig vast aan hun eigen eisen.

Voor het debat op 17 november had de Kring voor Internationale Betrekkingen (KIB) een indrukwekkend panel in huis gehaald om dit onderwerp en de hierboven geschetste spanningsvelden die errond heersten, te bekomentariëren en erover te discussiëren. De leden van het panel: Pierre Defraigne, kabinetshoofd van Europees commissaris voor handel Pascal Lamy, professor Bart Kerremans, afdeling Internationale betrekkingen en Europees beleid van de KU Leuven, Marc Maes, studiedienst 11.11.11 (ngo-vertegenwoordiger te Doha), professor Jo Swinnen, departement Landbouw- en Milieu-ekonomie van de KU Leuven en professor Jan Wouters, afdeling Internationaal en Buitenlands recht van de KU Leuven. Nadat deze heren hun mening omtrent de gebeurtenissen in Doha gegeven hadden, werden de debatten geopend.

Nood

De WTO ontstond in 1995, als opvolger van de General Agreement on Tariffs and Trade (Gatt). Een dergelijke organisatie was noodzakelijk omdat tijdens de voorbije vijftig jaar een enorme economische vooruitgang gepaard ging met een uitzonderlijke groei van de wereldhandel. Of nog: we leven volop in het tijdperk van de globalisatie. Zo bedroeg de handel in 1997 bijvoorbeeld veertien keer het nivo van 1950. Als gevolg van deze evolutie deed de nood zich voelen om tot internationale

afspraken en overeenkomsten te komen. De tijd dat men zich kon beperken tot wat zich afspeelde in eigen land, is reeds lang vervlogen.

In de nasleep van de Tweede Wereldoorlog werd door een aantal landen het initiatief genomen om de Gatt op te richten. Onder de koepel van de Gatt werd een serie van handelsbesprekingen gevoerd. Bij die eerste rondes draaide alles hoofdzakelijk om pure handelsaangelegenheden zoals de verlaging van doeanetarieven. Stilaan voelden de landen aan dat dit niet langer volstond. Er moest een ruimer kader worden voorzien, waarin men de handel kon inbedden zodat ook gerelateerde, maar minder economische problemen aan de orde konden komen om de excessen van het economisch systeem te verhinderen of stop te zetten. Om dit idee kracht bij te zetten, bracht men de onderhandelingen onder een nieuwe noemer, de WTO.

Het doel van de WTO bestaat erin de handel vlot, vrij, eerlijk en overzichtelijk te laten verlopen. Dit wil men bereiken door handelsovereenkomsten te sluiten, een forum te bieden aan onderhandelingen, handelsdisputen op te lossen, het nationaal beleid inzake handel te herzien, de ontwikkelingslanden bij te staan door middel van technische hulp en trainingsprogramma's en door samen te werken met andere internationale organisaties. Wat de WTO bovendien bijzonder maakt, is dat de beslissingen bij consensus worden genomen, niettegenstaande het grote aantal leden. Elk land beschikt dus over een vetorecht wanneer de afspraken niet voldoen aan zijn wensen. Dit geeft een grote waarde aan de bereikte compromissen. De mogelijkheid van een beslissing bij meerderheid bestaat, maar de WTO wendde deze nog nooit aan.

HORIZON

Professor Kerremans beet de spits af met een algemene inleiding over de weg die is afgelegd van Seattle tot Doha. Het doel bij de conferentie in Seattle was een onderhandelingsronde op te starten die ruimer zou gaan dan de zuivere handel. Daarbij werd dan voornamelijk gedacht aan de landbouw. De landbouw is al lang een heikel punt, ook tijdens de vorige onderhandelingen die nog plaatsvonden onder de Gatt. Bovendien hadden de leden bij de oprichting van de WTO de verplichting op zich genomen om de onderhandelingen

over bepaalde onderwerpen opnieuw te openen in 1999. Eén daarvan was ook het landbouwbeleid. De landbouw is de sektor bij uitstek die door de nationale staten wordt gesteund en waar invoerbeperkingen worden opgelegd. Overeenkomsten hierover zijn dan ook erg moeilijk te bereiken. De tactiek die men probeerde te volgen was het landbouwbeleid te behandelen binnen een ruimere context, om tot zogenaamde *package deals* te komen, de ene partij doet toegevingen op één vlak in ruil voor toegevingen van een andere partij op een ander vlak. Een tweede belangrijk punt in Seattle

werden uitgesteld, zij het met de belofte om ze in de loop van de ronde opnieuw te behandelen. Een voorbeeld zijn de antidumpingregels, wat een erg belangrijk punt was voor de ontwikkelingslanden.

In het algemeen zijn de reacties op Doha positief. Iedereen heeft natuurlijk wat water bij de wijn moeten doen, maar uiteindelijk is er toch veel bereikt. Zo slaagde de Europese Unie er toch in op een aantal belangrijke punten haar zin door te drijven, bijvoorbeeld het uitbreiden van de agenda naar niet-handelsaangelegenheden. De VS waren eerst tegen, maar gaven toe op

Na 11 september zijn de landen van de WTO de gevaren van de globalisatie meer gaan inzien en werden ze genoodzaakt hun horizon te verbreden

waren de niet-handelsaangelegenheden die men in de onderhandelingen wilde opnemen, bijvoorbeeld de milieuproblematiek.

1999 bleek nog te vroeg om te slagen in dit opzet. Een aantal problemen verhinderde dat men de beoogde doelstellingen kon bereiken. De Verenigde Staten zagen niet veel goeds in die nieuwe onderhandelingen over landbouw en ook de ontwikkelingslanden waren niet erg positief ingesteld. Bij de vorige rondes was gebleken dat die voor hen helemaal niet de verwachte voordelen oprachtten, zodat ze skeptisch stonden tegenover een nieuwe ronde. Pas in Doha was men klaar om een ruimer debat aan te gaan. De Europese Unie lanceerde het idee van de nieuwe ronde te Doha. Het klimaat om te onderhandelen bleek nu veel gunstiger. Volgens sommigen, onder andere Pierre Defraigne, hebben de gebeurtenissen van 11 september daar een grote rol in gespeeld. De landen zijn de gevaren van de globalisatie meer gaan inzien en worden genoodzaakt om hun horizon nu te verbreden.

PUNT

Op de keper beschouwd, zijn de resultaten van Doha nog erg vaag en moeilijk te beoordelen. Er worden immers slechts een aantal objectieven in het vooruitzicht gesteld die tegen 2005 gerealiseerd zouden moeten worden. Bovendien worden bepaalde onder-

voorwaarde dat ook de bespreking van de afschaffing van exportsubsidies in de tekst zou worden opgenomen. Ook de ontwikkelingslanden legden zich neer bij het akkoord na een fel dispuut over het feit dat ze geen versnelde toegang kregen tot de textielmarkten van de industrielanden en ook over de investeringsvoorwaarden en concurrentieregels. De ontwikkelingslanden sleepten ook een belangrijke toezegging uit de brand: vanaf 2002 moet de toegang van de ontwikkelingslanden tot betaalbare geneesmiddelen worden gewaarborgd.

Toch is niet iedereen zo zeker van het succes van Doha. Zo stelde Marc Maes zich vrij pessimistisch op. Volgens hem ging alles goed tot de nacht dat het compromis gesloten werd. De ontwikkelingslanden vormden een sterk blok en slaagden er zo in om het nodige gewicht aan hun eisen te geven. Hij vergeleek hetgeen er toen gebeurde met overspel: je weet niet wat er 's nachts gebeurd is, maar de uitkomst 's morgens is er. Volgens hem hebben de ontwikkelingslanden enkel een paar vage beloften losgekregen en zijn ze voor de rest gekapituleerd voor de wensen van de rijkere landen. Vraag is dan of de ontwikkelingslanden, die hun belangen in Doha niet konden verdedigen, dat later in het verder verloop van de ronde wel zouden kunnen.

De meningen over Doha lopen dus sterk uiteen en er zijn zeker nog een aantal gevoelige punten die later opnieuw op tafel zullen moeten komen. Zo kan men zich afvragen of de Verenigde Staten in 2003 wel bereid zullen zijn om de milieuvraagstukken opnieuw te behandelen, zoals beloofd. De terugtrekking uit het Kyoto-verdrag toont duidelijk aan dat daar hun interesse niet ligt. Of wat met de vraagstukken rond kinderarbeid in de ontwikkelingslanden? Gaan de industrielanden dat ook over hun kant laten gaan of juist niet? Om met de woorden van Pierre Defraigne af te sluiten: “Doha is een mooie start, maar nu gaat het zware gevecht pas komen.”

Helene Tops

foto: archief

Minder kwantiteit en meer kwaliteit

Fijn het nu antiglobalisten of andersglobalisten? Met de hele heisa rond de benaming van deze beweging zou men bijna nog vergeten waar deze mensen eigenlijk voor staan. In ieder geval, deze thematiek is brandend aktueel met als gevolg dat iedereen er wel zijn eigen mening over heeft. Zo ook Eddy Boutmans, lid van Agalev en sinds 1999 Belgisch staatssecretaris van ontwikkelingsamenwerking.

Eddy Boutmans: «De helft van mijn avonden worden tegenwoordig in beslag genomen door debatten over deze problematiek. Dit heeft, vanzelfsprekend, veel te maken met de positie die ik bekleed. De beweging die bekend staat als de antiglobalisten of andersglobalisten zoals ze zelf liever genoemd worden, is tegenwoordig het belangrijkste onderwerp van politieke discussie op internationaal gebied. Deze beweging is verantwoordelijk voor een belangrijke kwalitatieve verandering op het gebied van de internationale politiek. De politieke

de ekonomie steeds als leidend principe te propageren. Een principe dat voorrang heeft op alle andere principes. Ten tweede stel je dan ook vast dat de politiek nauwelijks nog een antwoord heeft op de economische globalisering. Ik ken niet veel mensen die tegen de *vrije markt* zijn. Maar de vraag is of de vrije markt moet gelden als het belangrijkste en enige gebod dat wereldwijd opgelegd wordt. Of is deze vrije markt een belangrijk economisch principe dat beter verenigd wordt in één geheel samen met andere belangrijke economische principes.»

Veto: *Men kan dus wel stellen dat de politiek totaal geen grip meer heeft op de vrije markt-ekonomie?*

Boutmans: «Inderdaad, en dit is omdat de ekonomisch krachten zich wereldwijd georganiseerd hebben. De politiek kan dit niet omdat zij nog altijd grotendeels gebonden is aan de grenzen van hun nationale soevereiniteit. Voor een stuk wil de politiek deze grenzen ook niet opgeven. De politiek heeft ook de middelen niet om zich wereldwijd te organiseren zoals de ekonomische krachten. En dan moet je vaststellen dat de

heid van de natuurlijke hulpmiddelen in gevaar komt moet de politiek dit konflikt sturen. Dan moet de politiek, en dit is altijd al het wezen van de politiek geweest, deze rechten tegen mekaar afwegen.»

MACHT

Veto: *Hoe zou de globalisatie waar u achter staat eruit zien?*

Boutmans: «Om die vorm van globalisering te bereiken zouden er een aantal fundamentele hervormingen moeten doorgevoerd worden. In het eerste pakket van hervormingen zou ik graag zien dat de vrije markt een paar beperkingen opgelegd krijgt in de handelsreglementering. Eenzijdige beperkingen van de vrijhandel ten gunste van de ontwikkelingslanden dus. Zo'n hervorming is zeker te verdedigen en in mijn opinie absoluut noodzakelijk. Dit jaar nog in de aanloop naar een conferentie hier in Brussel voor de minst ontwikkelde landen heeft de Europese Unie bijvoorbeeld eenzijdig voor de produkten uit de 45 of 46 minst ontwikkelde landen alle kwota's en tolbarrières opgeheven. Daar wordt niet gezegd

dat de handel met die landen volledig vrij moet zijn. Nee, daar wordt gezegd dat een land als bijvoorbeeld Bangladesh zijn tekstiel volledig vrij in Europa moet kunnen invoeren. Het omgekeerde zeggen we niet en dat is een belangrijke toegeving. De rijkere landen moeten betalen. Deze hervorming komt dus eigenlijk neer op een grondige verandering van de wereldordening.»

«Het tweede pakket van hervormingen is in mijn ogen een van de belangrijkste. De ekonomische wereld

moet meer gedemocratiseerd worden maar ook verdere democratisering op wereldvlak is uiteraard noodzakelijk. De machtsverhoudingen binnen de internationale instellingen moeten veranderen. De premier deelt trouwens deze visie. Hij stelde bijvoorbeeld ook voor om de vergadering van de zeven rijkste landen en Rusland, de zogenaamde G8, te vervangen door een bijeenkomst van verschillende regionale groepen. Dit is zeker geen slecht idee. Een

andere mogelijkheid is, volgens mij, de G8 onder te brengen in de UNO. Hervorm de G8 tot een samenkomst van politici die de wereldbevolking zo goed mogelijk weerspiegelen. De UNO zou trouwens ook wel een beetje hervormd mogen worden. De

veiligheidsraad bijvoorbeeld mag echt wel eens herbekeken worden naar mijn mening.»

«De politiek moet zeker ook in staat zijn om beslissingen te nemen die wereldwijd geldig zijn. Het ideaal van een wereldregering is natuurlijk compleet onrealistisch. Maar er zijn zeker mogelijkheden. We zouden bijvoorbeeld belastingen kunnen heffen op wereldniveau en die bedragen dan toewijzen aan een instantie als de UNO. De

UNO zou dit kapitaal dan kunnen aanwenden om de ontwikkelingshulp te financieren. Een wereldwijde CO2-taks zou hier een mooi voorbeeld van kunnen zijn. De enige voorwaarde voor zo'n systeem is dat bijvoorbeeld de UNO die bevoegdheid krijgt van de landen die zij vertegenwoordigd. Het vierde pakket ligt voor de hand: de ontwikkelingshulp aan de armere landen moet omhoog. Een verdubbeling van de huidige ontwikkelingshulp is een minimum. Dat er een aantal maatregelen in deze zin moeten genomen worden kan je trouwens ook lezen in documenten van de UNO die dienen ter voorbereiding van een conferentie volgend jaar in Monterey, *Financing For Development* genaamd. Persoonlijk heb ik trouwens, in Europees verband, hard gevochten om de Europese Unie tot een opbouwend standpunt te brengen over de verhoging van de ontwikkelingsamenwerking.»

«Tenslotte moet er nog iets veranderen waar vaak niet aan gedacht wordt. De eerste verantwoordelijken voor de ontwikkeling van een arm land zijn de machthebbers van dat land. Het heeft gewoon geen zin de ontwikkelingshulp te verdubbelen of zelfs te vertienvoudigen als dat geld en materiaal verdwijnt in de zakken van de Mobutu's van deze wereld. Een regering die haar bevolking redelijk vertegenwoordigd en werkt voor haar bevolking is een absolute noodzaak voor de ontplooiing van een ontwikkelingsland. Als je nu deze vijf pakketten van hervormingen bij mekaar optel, krijg je een heel andere globalisering. Van dergelijke globalisering ben ik een voorstander. De huidige globalisering daarentegen lost problemen zoals armoede of milieuvervuiling niet op en maakt ze in een aantal gevallen zelfs erger.»

MORALISTISCH

Veto: *Is het dan echt zo belangrijk dat iedereen het goed heeft, is dat zo noodzakelijk?*

Boutmans: «Ja, dat is belangrijk. Daar zal iedereen die een beetje humanistisch ingesteld is het over eens zijn. Maar wat is dat, het goed hebben? Daarover bestaan verschillende opvattingen en tradities over. Wat we zeker niet moeten nastreven is dat de verschillende werelddelen er identiek zouden uitzien. Het belang van kulturele diversiteit is zeker niet te onderschatten. De huidige levenswijze van Europa, Noord-Amerika en nog een paar landen is niet uitbreidbaar over de hele wereld. Er is gewoon niet genoeg plaats op deze planeet. Een voorbeeld: een Belg neemt acht keer zoveel plaats in als een Chinees. Stel je eens voor dat de gemiddelde Chinees even veel plaats zou innemen en even veel energie zou verbruiken als de gemiddelde Belg. Dat kan deze planeet gewoon niet aan met alle gevolgen vandien. Ik kan mij misschien vergissen maar denk dat geen enkele Afrikaan onze levenswijze zou willen hebben, en ik kan hem daar trouwens geen ongelijk in geven. Dit is ook de visie van de groene beweging. Onze levenswijze is ook niet ideaal. Moet alles steeds maar groter worden? Moet er nu echt steeds meer van alles zijn? Kunnen we niet voor sommige dingen een onderscheid maken tussen echt belangrijke zaken en bijkomstige zaken? We moeten meer rekening houden met de kwaliteit en niet de kwantiteit.»

**Kristof D'Exelle
Els Vandenbusche**

foto: Gert Schuyten

Op dinsdag 4 december treedt Eddy Boutmans in debat met onder anderen professor Bart Kerremans rond globalisering, in MSI 00.08

tegenbeweging heeft een gezicht gekregen en is als georganiseerde politieke beweging opgemerkt. De globalisering is nu dus een belangrijk politiek thema, en dat is goed. Dat is goed omdat het een kwalitatieve stap vooruit is. Er is nu een heel politiek debat bezig over wat voor soort ekonomische wereldordening wij willen hebben. Als je hierover debatteert praat je automatisch ook over wat voor soort politieke wereldordening wij willen hebben. En dan kan iemand vanuit een groene visie met veel ervaring met ontwikkelingsamenwerking zoals ik, daar standpunten mee over ontwikkelen en daar proberen invloed op uit te oefenen.»

GRENZEN

Veto: *Wat zijn de goede eigenschappen en wat zijn de slechte eigenschappen van de globalisering zoals wij die nu kennen?*

Boutmans: «Globalisering is een tijdelijke ontwikkeling die we vaststellen. Een ontwikkeling die vooral te maken heeft met technologie en kommunikatie. Je kan tegenwoordig, als je het je financieel kunt veroorloven tenminste, binnen een dag om het even waar op deze planeet zijn. Je kan via telefoon en email personen bereiken die tienduizenden kilometers van je verwijderd zijn. In principe heeft de ekonomische wereld deze planeet tot haar domein gemaakt. De politieke wereld heeft dit ten eerste zelf bevorderd in het verleden door

politiek eigenlijk geen tegenwicht meer kan vormen tegen deze ekonomische krachten. Maar de politieke wereld moet zeker proberen om de ekonomische wereld in te perken en te reglementeren. Zeker als we konsepten zoals democratie, gelijkheid en gelijke rechten als de basisbeginselen van onze beschaving willen hebben. Zeker als we geloven dat de keiharde wetten van de vrije markt weinig of geen rekening houden met niet in geld omzetbare factoren zoals het gezinsleven, schoonheid of milieu. Je moet immers niet hopen dat de vrije markt hier uit vrije wil rekening mee zal houden. Dit is geen verwijt maar een vaststelling.»

«Eigenlijk is de politieke strijd van de andersglobalisten dezelfde strijd die al in de negentiende eeuw en zelfs nog vroeger gevoerd werd. Namelijk de strijd tegen de volledige overheersing van de ekonomische krachten en dus het winstmotief als enige waarde die erkend wordt. Ekonomisch actief zijn is natuurlijk ook een mensenrecht. Maar daarnaast zijn er nog andere mensenrechten. Als deze mensenrechten in strijd komen met mekaar en als de eindig-

“Hervorm de G8 tot een samenkomst van politici die de wereldbevolking zo goed mogelijk weerspiegelen”

Racisme met een intellectueel sausje

David Van Reybrouck raakte als kunsthistoricus geboeid door de beschuldiging van plagiaat aan het adres van de Belgische schrijver Maurice Maeterlinck. Deze Nobelprijswinnaar zou in zijn werk 'La vie des termites' uit 1926 een baanbrekend idee gestolen hebben uit Eugène Marais's boek 'De siel van die mier'. Terwijl deze affaire voorpaginanieuws werd in het geboorteland van Marais, Zuid-Afrika, raakte er in Europa weinig over bekend. Zo blijven er tot op vandaag twee kampen: de Afrikaanse *believers* tegenover de non-believers in de rest van de wereld.

"Heeft iemand die teksten ooit vergeleken?" vraagt van Reybrouck zich af en daarmee begint een lange kweeste naar de waarheid van dit plagiaatverhaal. Van de zeven auteurs die gedurende de voorbije driekwarteeuw over de zaak hadden bericht, had nog niemand de twee teksten in hun oorspronkelijke taal vergeleken. De zoektocht, die begint met een vergelijkende studie van de teksten en bezoeken aan archieven in België, levert weinig sluitende bewijzen op. Zelfs een reis naar Zuid-Afrika brengt niet meteen resultaat. De trip zorgt er wel voor dat de schrijver meer gefascineerd raakt door het wespennest van de huidige toestand in dat land, dan de termieten uit Maeterlinck's boek. De reiservaringen maakten van de dertigjarige onderzoeker een volwaardig Zuid-Afrikakenner en mondden uit in een debuutroman. In 'De plaag' worden elementen als schrijvers, termieten en Zuid-Afrika die ogenschijnlijk niets met elkaar gemeen hebben toch tot een boeiende syntese gebracht.

Veto: *Wat kreeg u te zien toen u aankwam in het zogenaamde 'post-apartheid' Zuid-Afrika?*

Van Reybrouck: «Toen ik vertrok naar Zuid-Afrika, had ik een naïef optimisme dat het land zes jaar na de afschaffing van de apartheid goed op weg was. Het zwarte ANC-regime deed zijn best om de gruwelen van de apartheid te vergeten, maar je merkt dadelijk dat er nog heel wat werk aan de winkel is. Aan kleine dingen in het dagelijkse leven zie je dat de machts- en welvaartsverhoudingen van het apartheidregime gewoon zijn blijven bestaan. In de supermarkt zijn alle mensen achter de kassa zwart terwijl het enkel banken zijn die met volgeladen winkelkarretjes rondrijen. Dat is nog een onschuldige vorm van spanningen, maar als je met mensen gaat praten word je gekonfronteerd met een ongelooflijk manifest racisme. Van een blanke moest ik een schietoefening volgen omdat hun land een "fucking dangerous country" is sinds die "black bastards" het overgenomen hebben. Op het platteland heerst soms een negentiende-eeuws racisme, maar in steden heb je racisme met een intellectueel sausje. Er wordt met een xenofobe ondertoon over het beleid van de zwarte regering gesproken: aidspreventie die er niet is, corruptieschandalen of de positieve diskriminatie in de economie.»

MARTELAAR

«De Afrikaanse krant 'Die Burger' gaat een recensie over mijn boek schrijven. De figuur van Marais is tijdens het apartheidregime naar voor geschoven als martelaar, hij was een oertipe van Afrikaner: miskend maar briljant. Waarschijnlijk verklaart dit de interesse van de krant; maar ze zullen opkijken van de inhoud. Enerzijds geef ik Marais wel gelijk: Maeterlinck heeft inderdaad geplagieerd. Er is niets letterlijk overgeschreven, maar hij heeft zich er duidelijk door laten inspireren. Aan de andere kant ben ik in mijn boek zeer kritisch over het huidige Afrikaner nationalisme.»

Veto: *Hoe uit zich dit Afrikaner nationalisme?*

Van Reybrouck: «Een groot deel van de blanken is zeer weigerachtig om iets in te boeten van hun onrechtmatige, geprivilegieerde positie die ze hadden tijdens het apartheidregime. Het gaat niet enkel om het afstaan van welvaart, maar ook het kunnen aanvaarden dat je macht moet delen. Het is toch niet meer normaal dat elf procent van de bevolking — die toevallig blank is — alles beslist voor de negentachtig andere procent van de bevolking. De blanken moeten zich ernaar schikken dat de politieke kaarten nu anders, maar democratischer liggen. Ik was geschokt dat zo weinig mensen willen beseffen dat dit een verbetering is. Ze zeggen wel: "We hebben alles verloren: onze macht, onze taal, onze veiligheid. Nu zijn we onze gezondheid aan het verliezen door een aidsepidemie die niet wordt tegengehouden door de regering en straks gaan we ook onze economie verliezen." Er is een grote migratie van blanken naar landen als Australië waar de salarissen hoger zijn en je niet gedwongen wordt om een bepaald aantal zwarten aan te stellen in je bedrijf. De migratie wordt voorgesteld als een vlucht van kriminaliteit en aids, maar het is vaak een vlucht naar het geld.»

Veto: *Wat je dan ziet is dat de grond van gemigreerde blanke boeren niet naar de zwarten gaat, maar dat die opgekocht wordt door Belgische of Nederlandse boeren die het hier niet meer zien zitten.*

Van Reybrouck: «Ik heb een Engelse boer gezien die in Zuid-Afrika een boerderij had van drieduizend hektare. Dat is echt absurd, drieduizend keer het Ladeuzeplein, en dat kan je daar min of meer voor een appel en

Mbeki heeft gelijk als hij zegt dat aids geen medisch, maar een sociaal en economisch probleem is.

een ei kopen. De laatste jaren krijg je nu wel zoals in Australië allerlei landclaims. Rechtzaken van zwarten die beweren dat bepaalde grond hen toebehoort en dit proberen te staven via orale traditie en dergelijke. Er zijn vele processen aan de gang over grond die in het begin van de twintigste eeuw onrechtmatig zou opgekocht zijn door blanken. Het is een goed mechanisme om door claims land terug te geven aan zwarten. Het duurt enkel verschrikkelijk lang vooraleer zo'n rechtzaak afgelopen. Het gevaar is dan dat je zo'n situatie kan krijgen zoals in Zimbabwe waar mensen boerderijen gaan bezetten om die grond terug gaan claimen.»

Veto: *Ziet u de problemen en het geweld uit Zimbabwe overslaan naar Zuid-Afrika?*

Van Reybrouck: «Ik denk dat een scenario zoals in Zimbabwe gelukkig nog niet voor morgen is. Ik heb wel een aantal mensen gesproken die ervoor vreesden. In de Northern Province (het vroegere Transvaal)

vlakbij de grens heb je al conflicten waarbij reeds een duizendtal blanke boeren vermoord werden door zwarten. *Gangs* van zwarten

"Ik respecteer Mbeki's standpunt die zegt dat je aids niet enkel kan oplossen door vaccins. Je mag armoede niet gaan medika-

(foto David Adriaen)

ondernemen door jarenlange frustratie gruwelijke wraakacties. Naast de claims is de president een positieve faktor. President Mbeki is weliswaar geen Mandela, maar hij is nog lang geen Mugabe (de president van Zimbabwe, da). Mugabe is een potentiaat, enkel belust op macht en bij elke nieuwe verkiezingen — waaraan hij grondwettelijk al lang niet meer mag deelnemen — de veteranen achter zich probeert te scharen om daarmee zijn machtspositie te verzekeren. Ik denk dat er op dat vlak nog een groot verschil is tussen de twee landen.»

ZEVEN

«De vraag is hoe lang de zwarten nog geduld zullen hebben. Er zijn intussen zeven jaar verstreken. Dat is niet veel om een land te hervormen, maar wel veel om mensen, die de hoop hadden, op de proef te stellen. Dat is wat je nu toch duidelijk ziet: gefrustreerde blanken met het gevoel alles kwijt te zijn en gefrustreerde zwarten die nog steeds niets hebben. Er zijn zeven miljoen zwarten die nog steeds geen stromend water hebben. Zeven miljoen, dat zijn meer mensen dan er in Vlaanderen wonen.»

Veto: *Zeven miljoen is ook het aantal slachtoffers dat aids zal maken in dat land tegen 2010. Het land heeft problemen genoeg, maar wat is de grootste plaag van Zuid-Afrika?*

Van Reybrouck: «Ik zie het land als een soort tijdbom waar alle lijnen in samenkomen. Je hebt wel een aantal problemen waar de zwarte regering niet kan aan doen, zoals de instorting van de nationale munt. De koersval van de rand is door buitenlandse speculatie gebeurd, daarom ben ik een voorstander van de Tobintaks. Aan het aidsprobleem kunnen ze ook niet veel doen, maar Zuid-Afrika heeft wel een van de slechtste preventiekampagnes ten opzichte van aids. Je vindt wel gratis kondooms in de luchthavens, waar dan enkel de meest goeude burgers komen, maar voor de armen is er bitter weinig. In Mozambique bijvoorbeeld is de situatie helemaal anders. In de hoofdstad Maputo, zie je preventiekampagnes op elke hoek van de straat. De vuilnisbakken zijn bekleed met promotiemateriaal. De regering had dus wel een beter beleid kunnen voeren.»

liseren. Dit is een zeer academisch standpunt, maar het is wel juist. In Kongo had je in de jaren dertig en veertig de slaapziekte. Dit werd gezien als een medisch probleem terwijl dit ook sterk gekoppeld was aan de sociaal-economische parameters waarin de zwarte bevolking moest leven. Het is enkel bij een sterk verzwakte bevolking door het kolonialisme dat de ziekte zo'n enorme ravage kan aanrichten. Met aids is het precies hetzelfde. Mbeki heeft dus gelijk als hij zegt dat aids geen medisch probleem is maar een sociaal en economisch probleem is. Dit standpunt neemt natuurlijk niet weg dat je moet zeggen: "Als je vrijt, jongens doe een kondoom aan!"»

Veto: *Heeft de Waarheidskommissie tot enige verzoening kunnen leiden?*

Van Reybrouck: «Het verslag van de Waarheidskommissie was het eerste politiek-juridisch essay dat me echt ontroerd heeft, tot tranen toe bijna. Wat ze gerealiseerd hebben is onwaarschijnlijk en indrukwekkend. Het is een middenweg tussen amnestie zoals in Chili waar iedereen vrijkomt en Nürnberg met zware straffen. Na een tijd is de werking echter geëvolueerd naar een gewoon proces en is er ook een enorme Waarheidskommissievermoeidheid opgetreden bij de mensen, omdat het ideaal verbrokkelde was naar een klassiek welles-nietes-spelletje. Als er geen Waarheidskommissie was geweest en geen figuren als Mandela en Tutu, zou het land ongetwijfeld in een burgeroorlog verzeild geraakt zijn. Een tweede belangrijke realisatie van de Waarheidskommissie was dat zwarte mensen hun verhaal konden vertellen. Het was misschien belangrijker te kunnen vertellen hoe de zoon werd opgepakt, dan te weten wat er juist mee was gebeurd. Maar ik begrijp ook heel goed de frustratie van zwarten dat mensen die de grootste klootzakken zijn, toch zijn vrijgesproken omdat ze op een aantal punten de waarheid hebben uitgesproken.»

David Adriaen

Het boek 'De plaag' van David Van Reybrouck telt 302 pagina's en is uitgegeven door Meulenhoff, Amsterdam.

Moeilijk samenleven aan de poort van Afrika

Universitair onderwijs in Zuid-Afrika is een bijzonder geval. Het land ontwaakt uit de apartheid en kampt met grote problemen door de groeiende mondialisering. Professor François de Villiers geeft dit jaar een gastcollege Afrikaans recht en vertelt over de contrasten die hij in zijn land ziet.

Veto: *Kunt u in het kort uw academische loopbaan beschrijven?*

Professor François de Villiers: «Ik ben afgestudeerd aan de Universiteit van Potchefstroom. Daarna verbleef ik negen jaar aan de Universiteit van Fort Hare, de oudste zwarte universiteit van zuidelijk Afrika. Belangrijke personen zoals Mandela of Mugabe hebben in Fort Hare gestudeerd. Daar heeft trouwens ook mijn heropvoeding zich voltrokken. Voordien was ik nogal blank opgevoed. In Fort Hare zijn mijn ogen opengegaan. Daarna ben ik dekaan geworden aan de Universiteit van Zululand en heb ik de rechtsfaculteit aan de Universiteit van Noord-West opgericht. De laatste veertien jaar was ik zowel actief binnen de Universiteit Stellenbosch als de Universiteit van West-Kaapland. Vier van de vijf universiteiten waar ik heb lesgegeven waren dus voor de meer benadeelde Zuid-Afrikanen zoals de zwarten en de kleurlingen.»

Veto: *U was dus professor tijdens de apartheid. Hoe zat het dan met uw collega's?*

de Villiers: «Aanvankelijk was het professorenkorps overwegend blank. Pas later kwamen er meer zwarte docenten. Het probleem was dat weinig van de betere blanken zich aangetrokken voelden om aan een zwarte universiteit te komen doceren. Tegelijkertijd verlieten veel zwarten Zuid-Afrika. Ook vandaag is het zo dat veel zwarten hun geluk elders proberen.»

IDEAAL

Veto: *Was er tijdens de apartheid een groot verschil tussen het onderwijs voor de zwarten en de blanken?*

de Villiers: «Het theoretisch ideaal van 'separate but equal' heeft natuurlijk nooit gewerkt. In het basisonderwijs waren er al grote verschillen tussen blank en zwart. De zwarte universiteiten kregen ook minder financiële middelen omdat zij vaak geen gespecialiseerde faculteiten hadden voor ingenieurs of dokters. Die verschillen zijn vandaag nog niet helemaal verdwenen en je hebt eigenlijk nog verschillende categorieën. De rijkste universiteiten zijn traditioneel Engels-talig en ook vandaag nog overwegend blank. Als tweede categorie heb je de soortgelijke universiteiten waar Afrikaans als onderwijstaal wordt gebruikt. Dan heb je nog een universiteit als West-Kaapland die nog minder middelen hebben en achteraan bengelen: de zwarte platteland-universiteiten.»

Veto: *Was het niet moeilijk om rechten te doceren in zo'n onmenselijk systeem als apartheid?*

de Villiers: «Ik ben nooit een militante

anti-apartheidstrijder geweest. Tenslotte ben ik tijdens de koloniale tijd geboren. Het is steeds mijn betrachting geweest om een goed onderwijs voor zwarten te verstrekken.»

Veto: *Wat zijn de belangrijkste wijzigingen sinds het verdwijnen van de apartheid?*

de Villiers: «Nu is alles open voor iedereen en stilaan komen er dus ook meer zwarten naar universiteiten die vroeger door blanken werden gedomineerd. Er zijn ook veel meer sociale maatregelen ten gunste van voorheen benadeelde bevolkingsgroepen, hoewel dat moeilijk te bekostigen is. Zuid-Afrika is armer dan pakweg België en heeft daarom sterk te maken met de globalisering. Onze munt, de rand, staat zwaar onder druk waardoor onze import veel duurder wordt. In het hoger onderwijs zijn er ook specifieke maatregelen die het evenwicht moeten herstellen. Zo zijn wij in onze rechtsfaculteit in West-Kaapland verplicht om negentien van onze twintig nieuwe aanstellingen te voorzien voor niet-blanken.»

ZINGEN

Veto: *In hoeverre is er echt wel sprake van gelijke kansen voor zwarten en blanken in het Zuid-Afrika van vandaag?*

de Villiers: «De deelname van zwarten aan het hoger onderwijs is een probleem. Het verschil met bijvoorbeeld de Verenigde Staten is dat je daar een dominante westerse cultuur hebt, waarin ook de zwarten zich inschakelen. Bij ons heb je een blanke minderheid die de privésector domineert en een aantal gekleurde bevolkingsgroepen waarvan de meeste een Afrikaanse cultuur

Veto: *Hoe kan het basisonderwijs worden verbeterd?*

de Villiers: «Het probleem is dat je met een initiële ongelijkheid zit. Zwarte kinderen krijgen thuis een meer traditionele op-

«Sommige zwarten zijn ontgoocheld. Het belofde 'gratis huis' laat op zich wachten»

voeding. Bij de blanke kinderen zit je daarentegen met een westers model. Ik vergelijk het met het zangtalent. Zwarte Zuid-Afrikanen kunnen zeer goed zingen omdat ze zijn opgegroeid in een omgeving waar er zeer veel muziek aanwezig is. Hetzelfde geldt in zekere zin voor de mogelijkheden om later hoger onderwijs te volgen.»

Veto: *In Zuid-Afrika verloopt veel van het publieke leven nog gescheiden. Is het land wel een echte multiculturele samenleving?*

de Villiers: «Het is zo dat er in Zuid-Afrika een aantal verschillende 'klassen' bestaan, zoals er ook in andere landen sociale verschillen bestaan. De blanken, die onder de apartheid één juridische groep vormden, bestaan in feite uit twee groepen: de oorspronkelijke Afrikaners uit Nederland en de Engelstaligen. Die laatsten zijn echter sociaal-ekonomisch de sterkste klasse geworden. Onder de apartheid waren zowel de Indiërs als kleurlingen ook aparte groepen, maar vandaag zijn veel Indiërs als klasse zowat even belangrijk in de wereld als de Afrikaners. Als vierde sociaal-ekonomische groep heb je dan de zwarten,

die de numerieke meerderheid vormen en daarom wel de politiek domineren, maar niet de ekonomie. En dan zwijg ik nog over de honderdduizend Bosjesmannen, die vandaag San heten, als feitelijk uitgerangeerde stand in het zuiden van het land.»

Veto: *Wat voor ekonomische maatregelen zijn er nodig om de klasseverschillen te verminderen?*

de Villiers: «Europa is vaak een voorbeeld voor ons, maar door de neveneffecten van de globalisering is er nu eenmaal niet zoveel geld om te besteden. Ik geloof wel dat onze regering best wat minder geld zou mogen geven voor de aankoop van militair materiaal. Een ander effect van het regeringsbeleid ten aanzien van globalisering is dat de rijke Zuid-Afrikanen ook niet zwaarder belast worden, omdat sommigen anders zouden wegtrekken. Op langere termijn kan dit tot problemen leiden. De blanken hebben immers de meeste ekonomische invloed, maar de zwarten bepalen het politiek beleid. De regering is nu wel nog zeer gematigd, waar de blanken blij mee zijn.»

Veto: *Hoe kijken de blanken tegen de gevolgen van de afschaffing van de apartheid aan?*

de Villiers: «De apartheid is er destijds gekomen door een combinatie van factoren. Eén daarvan was zeker de geopolitieke situatie. De

koude oorlog had ook in Afrika zijn gevolgen in die zin dat bepaalde landen zich tot het kommunisme bekeerden. Zuid-Afrika combineerde toen zijn racistische houding met beschermingsmaatregelen tegen die beweging. De dreiging is echter tegelijk

met de apartheid verdwenen. De Waarheidskommissie heeft er ook voor gezorgd dat iedereen zijn zeg kon doen. De vergevingsgezindheid van iemand zoals Nelson Mandela heeft bijgedragen om bloedvergieten te vermijden. Mandela was en is een fantastisch iemand. Het enige waar ik het niet met hem eens over ben is het stemrecht voor veertienjarigen. (lacht)

Veto: *Bestaat er dan nergens heimwee naar apartheid?*

de Villiers: «Die rechtse blanken zijn volgens mij dan op een

verkeerd kontinent geboren. Toen de apartheid in 1948 werd ingesteld, baseerde men zich op de internationale erkenning van staten zoals Israël en Pakistan. Na verloop van tijd besepte de meerderheid van de blanken dat er een groot verschil bestaat tussen onze situatie en die in andere landen. De zwarten zijn immers een overweldigende meerderheid in Zuid-Afrika. Zij hadden ook wel door dat apartheid geen langdurige toekomst kon hebben. Het gaat in mijn land nu vooral over de verwachtingen die iedereen had en in hoeverre die al dan niet zijn ingevuld. Bij een aantal zwarten is er sprake van ontgoocheling. Het belofde 'gratis huis' laat op zich wachten. De blanken zien tegelijk ook in dat de hoge levensstandaard van vroeger moeilijker te bereiken is.»

Veto: *Tussendoor, hoe schat u de toekomst in van het Afrikaans als taal?*

de Villiers: «Het wordt steeds moeilijker om ons te handhaven door het oprukken van het Engels. Anderzijds was het al de taal van de ekonomisch sterkste klasse en door de globalisering is het helemaal aan een opmars bezig. Gelukkig zijn er ook nog veel kleurlingen die ook Afrikaans spreken en zijn er nog enkele universiteiten die overwegend Afrikaans zijn. Mandela heeft ooit gezegd: 'De toekomst van het Afrikaans ligt in de handen van de Afrikaanssprekenden'. Er zijn al meerdere academici die zich hebben uitgesproken voor het bewaren van het Afrikaans als wetenschappelijke taal, ook omdat het een onderdeel is van een tolerante samenleving.»

Veto: *En hoe staat het met de kansen van het Afrikaanse hoger onderwijs?*

de Villiers: «Hoewel ik zelf niet zo goed op de hoogte ben van ontwikkelingen elders, staat het wel hoog op de Zuid-Afrikaanse agenda. Er komen meer projecten tussen Zuid-Afrikaanse universiteiten en andere universiteiten in Afrika, ook met steun uit vooral westerse ontwikkelingsfondsen. We zien wel dat de mobiliteit van docenten niet optimaal verloopt, aangezien er nog grote verschillen bestaan tussen de universiteiten, ook binnen Zuid-Afrika. Zwarte professoren en studenten, ook uit de rest van Afrika, zullen bijvoorbeeld liever naar een overwegend blanke universiteit gaan, wat vanuit menselijk standpunt misschien wel te begrijpen valt.»

Veto: *Kan Europa daar nog helpen?*

de Villiers: «Ik geloof van wel. De rechtsfaculteit van de KU Leuven heeft nu vooral bilaterale contacten met enkele betere universiteiten in Zuid-Afrika. Hopelijk ziet men in België dat Zuid-Afrika de poort is naar een groot deel van Afrika, en dat er daarom veel te winnen is bij samenwerking en interactie tussen studenten en docenten. Ik wil daar graag aan meewerken omdat het — zoals Albert Schweitzer ooit zei — een belangrijke taak is om het idealisme van de jeugd te bewaren.»

Thomas Leys
David Adriaen

foto: Gert Schuyten

hebben die toch niet meteen overeenstemt met het nieuwe model van de globalisering. Enkel in een zeer centraal gestuurd systeem kun je misschien de aanwezigheid van zwarten radikaal vergroten, maar ik denk niet dat dit haalbaar is.»

Heilige boontjes

Fet konsept van deze reeks blijft ongewijzigd. Veto had opnieuw een interview met twee Leuvense presessen. Aan de hand van een aantal dilemma's komen we graag een beetje meer over hen te weten.

Beide presessen zijn duidelijk druk bezet, maar maakten een uurtje vrij voor Veto. Voor ons zitten Maarten Dewilde (Farma), de frontman van de studenten Farmaceutische wetenschappen, en John Martens (Katechetika), die de studenten van de faculteit Godgeleerdheid leidt. Beide heren hebben elkaar nog nooit ontmoet en daar komt dankzij Veto dus verandering in. Deze keer verschijnt iedereen keurig op tijd, én in nuchtere toestand. De pinten zijn besteld en het gesprek kan beginnen. Even leidt onze fotograaf hen nog even af, maar ook die aandacht zijn ze vlug gewoon.

LINTJE OF NIET?

Wat is de zin of onzin van de presidium-linten? We willen graag weten hoe deze twee kringen tegenover de bekende linten staan en het al dan niet gebruik ervan.

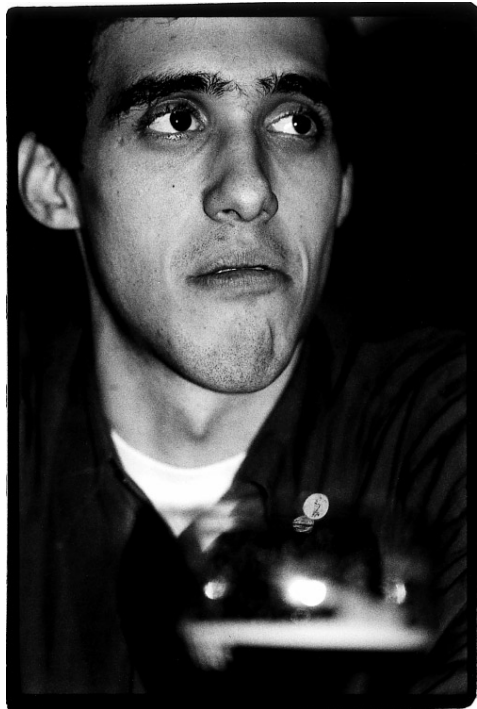
Maarten: "In ons presidium hebben we wel lintjes, maar die doen we bijna nooit om. Het is meer een hebedding. Enkel op kantussen of op een galabal, anders niet en eigenlijk zie ik er ook het nut niet van in. Persoonlijk word ik *groen* als ik *pseudostudentenkringen* op straat zie lopen, allemaal met een lintje. Op die manier zie ik het meer als iets snobistisch, dan als echt functioneel of als traditie. Bij Farma hebben ze de gewoonte om het lintje niet te dragen. Iedereen van het presidium die een lint wenst, moet het zelf betalen."

Ook bij Katechetika maken ze niet echt gebruik van de presidiumlinten. Daar beschouwen ze het als een soevenir voor later. John: "Wij zijn een zeer bescheiden kring. Bij ons kent iedereen elkaar. In een grote kring is het gebruik van een lint misschien wel beter voor de herkenbaarheid. In ons presidium kiezen we ervoor om geen linten te dragen, omdat we zo laagdrempelig mogelijk voor de studenten willen blijven. Ik weet dat heel veel studenten erop kicken om een lintje te dragen, ook als ze bijvoorbeeld thuis uitgaan. Dat vind ik nogal belachelijk. In Louvain-La-Neuve anderzijds dragen de studenten op officiële gebeurtenissen nog allemaal de traditonele capes en hoeden."

BLOOT OF KUNST?

Eigenlijk hebben we de twee presessen omwille van deze vraag tegenover elkaar gezet. Farma is in Leuven immers berucht omwille van haar 'blote-meiden-affiches'. En hoe denkt de preses van Katechetika over dit vrouwelijk schoon op de affiches?

"Wij kiezen vooral voor dat soort affiches om de studenten wat te choqueren," zegt Maarten, "dan wordt erover gepraat. En dat helpt natuurlijk allemaal om meer mensen naar onze fuiven te lokken. Wij hebben die reputatie en als iemand een blote dame op een affiche ziet, asso-

ciert hij dat automatisch met een Farmafuif. Een affiche maken is bij ons twee, drie uur werk. Een vrouwtje van het internet halen en er wat tekst bijzetten. Zo eenvoudig is dat. Veel mannelijke studenten komen in onze fakbar constant affiches vragen om in hun kot op te hangen. Een bewijs voor mij dat de affiches gewaardeerd

"Meer dan tachtig procent van alle Farmastudenten zijn meisjes, en dat promoten we natuurlijk graag"

worden. Meer dan tachtig procent van alle Farmastudenten zijn meisjes, en dat promoten we natuurlijk graag. Sommige mensen zijn zelfs zo naïef om te denken dat het meisje die op de affiche staat iemand van onze kring is."

John moet even lachen bij deze uitspraak, maar stelt dan aan zijn collega de terechte vraag wat de meisjes daar zelf van vinden. "In de werkgroep 'feest' zitten vier meisjes. Zij maken en kiezen zelf het ontwerp van de affiches. Deze meisjes staan te *flyeren* en gaan ook de affiches plakken, ze maken er absoluut geen probleem van. Soms gebeurt het wel eens dat er dan één of andere *Katechetikus* op ons dak zit en begint te roepen dat het 'mensonterend' is wat we doen. Voor mij is er niks mis met een onschuldige flyer waar een mooi meisje op staat. Ik denk dat er veel meer mensonterende zaken zijn dan dit, verdedigt Maarten zich. John kijkt verbaasd en oppert: "Persoonlijk ken ik niemand binnen onze kring die met jullie affiches serieus problemen heeft. Ik kan me eigenlijk ook niet voorstellen dat iemand jullie daarvoor zou uitschelden."

"Het zou nogal stom zijn om géén aantrekkelijke affiche te willen. Vorige week zag ik een affiche met een lesbisch koppel dat naakt op elkaar lag. Dat is, denk ik, toch nog iets anders. Wij kiezen voor een affiche die esthetisch verantwoord is. De opmerking dat het zou aanzetten tot ontucht vind ik een vrij hilarische reactie. Van de feministische bond kregen wij vroeger vaak reacties. Voor

het veroorzaakte leed moesten we van hen een rechtzetting plaatsen met onze ekskuses op minstens even veel affiches."

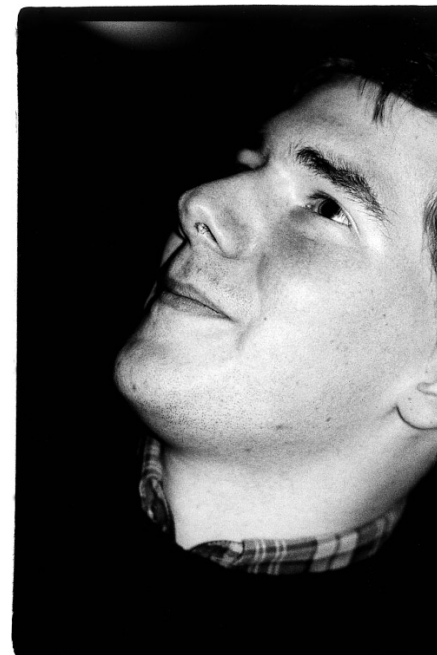
KOMMERSIEEL OF TRADITIONEEL?

De fuiven van Farma zijn alom bekend in Leuven. Voor een relatief kleine kring lukt het hen meestal om twaalfhonderd man aan te trekken op een fuif, wat zeker een mooie prestatie is. De fuiven van Katechetika zijn *een minder kommersieel* succes, zoals John het zelf formuleert. Hoe reageren de presessen zelf op hun fuiven?

"Persoonlijk lig ik er niet wakker van dat onze fuiven minder kommersieel zijn. Voor mij bieden kleinschalige fuiven ook wel iets. Een fuif die minder groot uitvalt, kan best leuk en zeer gezellig zijn." Maarten reageert onmiddellijk lakoniek en zegt: "Kleinschalige fuiven: dan hebben wij in onze fakbar, als het ware, elke avond een kleinschalige fuif." Er klinkt weer gelach bij beide heren.

Redeneert Farma dan niet te veel vanuit een kommersieel oogpunt, vraagt John zich af. Maarten: "Als we een fuif in de Lido geven, dan kiezen we er natuurlijk voor om die zaal vol te krijgen. Met de opbrengst van onze fuiven zijn we in staat om al onze kosten te betalen. Als er een spreker naar onze fakbar komt, kunnen we die wat geld toesteken. Het zorgt ervoor dat we onze fakbar draaiende kunnen houden. Dus moeten we hoe dan ook wel wat kommersieel ingesteld zijn."

John vertelt dat het vroeger bij Katechetika de regel was om zich niet te laten sponsoren. Maarten vraagt hem of ze wel sponsoren zouden vinden, mochten ze er zoeken. "Ik denk het wel," zegt John, "maar wij kiezen ervoor om niet *doodgesponsord* te worden." Maarten betwijfelt dit en brengt aan: "Als er iemand afkomt met duizend euro om te mogen sponsoren, zouden jullie dit dan aanvaarden?" Natuurlijk zal Katechetika dit aanvaarden en heeft Maarten een punt dat het maar een flauw ekskuus is om te zeggen dat een presidium er niet voor kiest om *doodgesponsord* te worden. "Het blijft *sjiek* om

aan alle leden een avond te bieden die cultureel geïnspireerd is en die hen niks kost. En sponsoring blijft een manier om aan geld te raken," voegt Maarten er nog aan toe.

ATEÏST OF AGNOSTICUS?

Maarten mocht al even zijn ding doen met de Farmafuiven en de befaamde affiches. Nu kunnen we ook het woord aan John geven. Met een vraag waar hij nog niet eerder over nagedacht heeft. John: "Volgens mij zijn er enorm veel agnosten en heel weinig ateïsten, iemand die nergens in gelooft. Misschien bestaat de echte ateïst niet, misschien bestaat de echte gelovige ook niet. Het is belangrijker om iemand te hebben die luistert. Iemand met wie je goed kan discussiëren."

Ook Maarten vindt het belangrijk om in *iets* te geloven. Om een zekere houvast te hebben. Maar hij gelooft bijvoorbeeld niet in het opgedrongen geloof van het katholicisme. Maarten stelt John aansluitend de vraag of hij rotsvast geloof in alle aspecten van de katholieke kerk. John: "Ik geloof *in* alle dingen, maar ik geloof niet alle dingen. Ik geloof dat God bestaat. Voor mij is God liefde. Niet de God die 'daarboven' zit en ons dirigeert. Volgens mij is de mens uiteindelijk vrij, iemand kan of moet zelf kiezen naar zijn geweten of iets kan of niet. Dan denk ik dat mensen achter alles kunnen staan."

SAUNA OF FILM?

Na twee wat serieuze onderwerpen willen we nog even peilen naar de vrije tijd van de presessen. Kiezen ze voor het zalige en lichamelijk ontspannende effect van een sauna of prefereren ze een mooie, diepgaande film? John is nog nooit naar de sauna geweest, dus kan hij er geen oordeel over vellen, maar hij zou het wel willen doen. Maarten is een enorme fan van de sauna. "Ik ga ontzettend graag naar de sauna, vooral in gezelschap. Film vind ik nogal asociaal: iedereen zit stil, naast elkaar, voor zich uit te staren." John heeft het niet bepaald voor het romantische idee om samen naar de film te gaan. "Ik begrijp die koppeltjes niet die speciaal naar de film gaan om vervolgens elkaar voortdurend aan te kijken." Ook Maarten is niet meteen gewonnen voor het idee. "Die koppeltjes begrijp ik ook niet echt. Ze weten waarschijnlijk niet wat ze moeten doen en gaan dan maar

naar de bioscoop. Dan hoeven ze anderhalf uur niks tegen elkaar te zeggen en hebben ze weer een avond samen doorgebracht." Maarten's voorkeur gaat vooral uit naar sociale activiteiten, zoals de sauna. Ook kan hij veel beter ontspannen tijdens een avondje sauna dan na een film. De helft van de tijd is hij toch maar ontgoocheld wanneer hij de filmzaal buiten komt. John kan wel genieten van een filmavondje, maar laat de anderen dan meestal de film kiezen. "Zo kom ik meestal voor een verrassing te staan," zoals hij zelf zegt.

Een uur vliegt vlug voorbij en ook nadat het interview is afgelopen, blijft iedereen nog een tijdje zitten om gezellig nog wat bij te praten. Maarten was enkel wat ontgoocheld dat de vraag van Gert en Samson er niet meer bij zat, hij had er zich nog zo op verheugd. Op naar de volgende twee presessen!

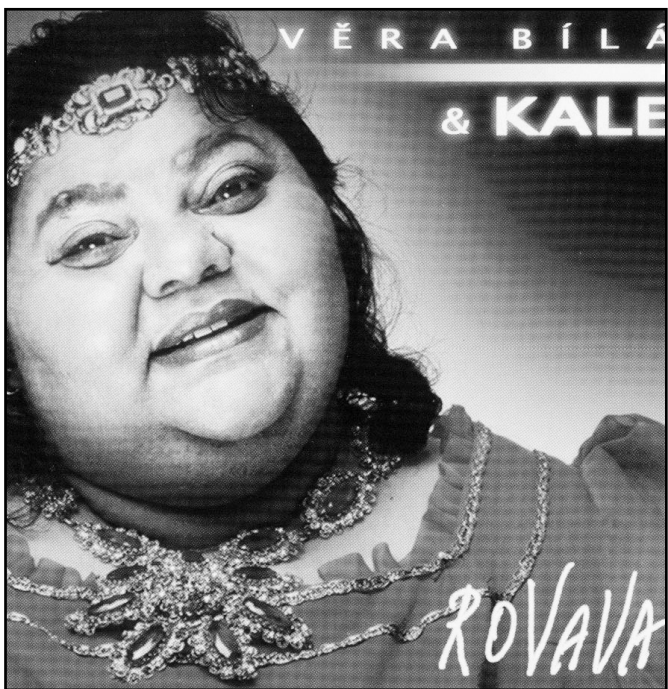
Kris Malefason
Foto's: Gert Schuyten

De Madonna van de zigeunerpop

Fe is nauwelijks anderhalve meter groot, maar weegt om en bij de 170 kilo. Ze is verslaafd aan gokken en rookt dagelijks een gigantische hoeveelheid sigaretten. Ze woont sinds haar vijftiende met haar man samen en bijt uit liefde voor hem zijn teennagels af. Maar boven alles heeft zigeunerbarones Vera Bila een stem die zo betoverend is dat ze weinigen onberoerd laat.

Geboren in het kleine Tsjechische stadje Hrokyany in een familie van zigeuner-muzikanten leek Vera Bila voorbestemd om te gaan zingen. Zolang ze zich herinnert, heeft ze gezongen. Eerst samen met haar vader op allerhande familiefeesten, later

met haar band Kale, waarvan alle muzikanten familieleden zijn — 'Bila' betekent overigens 'de witte', terwijl 'Kale' voor 'de zwarten' staat. Toen Vera Bila en Kale op een Tsjechisch folkfestival ontdekt werden, ging de bal aan het rollen. De konserten dienen zich aan en wanneer het buitenland de muziek van Bila wel blijkt te smaken, komt een kontrakt met major BMG tot stand. Enkele cd's later heeft Vera Bila zowat overal ter wereld opgetreden, maar wordt de zangeres in eigen land nog steeds geregeld door skinheads uitgejouwd.

Ondanks de haat van vele Tsjechen tegenover de Roma-gemeenschap, is Bila echter niet van plan haar geboortedorp te verlaten: ze kreeg de kans in Canada te gaan wonen, maar verkoos bij haar zigeunerfamilie in Hrokyany te blijven. "Het leven is nergens enkel rozengeur en manenschijn. Zelfs in Canada niet. Het overgrote deel van de mensen die zijn weggetrokken, komen uiteindelijk toch naar huis terug. Indien het daar werkelijk zo goed was geweest, zouden ze zijn gebleven. Ik ben in Hrokyany geboren en ik wil hier ook sterven."

Met het succes heeft ook de reputatie van Vera Bila stilaan mitische proporties aangenomen: de dame staat als een lastige tante bekend, een vat vol tegenstrijdigheden, waar geen touw aan vast te knopen is. Vooral manager Jiri Smetana loopt van zijn beschermengel vaak de muren op.

Zo kunnen journalisten Vera Bila doorgaans pas interviewen wanneer zij de zangeres een flinke som geld toesteken of haar met kado's overladen. Volgens manager Smetana heeft dat alles met de mentaliteit van de zigeuners te maken: omdat zigeuners zo vaak beschimpt en bespot werden, hebben ze het gevoel als een curiosum te worden opgevoerd wanneer niet voor hun diensten wordt betaald. Voortdurend op haar hoede heeft Vera Bila enkel oog voor geld: ze vertrouwt niemand en zet zich enkel in voor projecten die onmiddellijk geld opbrengen. Vreemd genoeg zorgt precies dat geld steeds opnieuw voor problemen. Hoewel Bila vandaag een vrij bemiddelde dame had kunnen zijn, leeft ze nog steeds in armoede. De zangeres is namelijk niet enkel aan sigaretten, maar ook aan gokken verslaafd, en zit intussen met een behoorlijke schuldenlast opgezadeld: haar huisraad werd al een zeventiental keren in beslag genomen.

STER

Ook de gezondheidstoestand van Vera Bila zorgt voor problemen: door haar overgewicht is de zangeres immers uitermate log en immobiel geworden. Zitten doet ze op twee stoelen samen en naar verluidd haat ze vliegtuigen omdat ze ertegen opziet de eindeloze gangen naar de gate te doorlopen. Bovendien dreigt Bila's overgewicht haar verdere carrière in het gedrang te brengen. Toch weigert de dame een vermaageringskuur te ondergaan: ze weet haar eigenaardige verschijning handig uit te spelen. En dat haar man haar aantrekkelijk blijft vinden, is voor haar voldoende.

Toch kan Vera Bila niet zozeer omwille van haar enorme gewicht of haar excentrieke levenswandel, maar wel omwille van haar betoverende stem een ster genoemd worden. Bijna mannelijk klinkt die stem,

een instrument dat alle gevoelens, van hevige passie tot schrijnende melancholie, weet te vertolken. Wanneer je Vera Bila aan het werk hoort, vergeet je alle verhalen die over haar de ronde doen en telt enkel de muziek. Die muziek blijkt overigens een ongewone mix van allerhande stijlen en invloeden te zijn. De liederen gaan in de eerste plaats terug op de traditionele, vrij melancholische, Roma-muziek, maar hebben daarnaast ook een sterk Latijns-Amerikaans karakter. Zelfs een westers tintje ontbreekt niet: Vera Bila blijkt een hevige Beatles-fan en verwerkte ook die invloeden in haar muziek. De combinatie van stijlen mag menig luisteraar dan wat vreemd in de oren klinken, onberoerd laat de Roma-pop je niet.

PRÉSENCE

Dat Vera Bila mede omwille van haar omvang en haar reputatie een fenomeen is, zal wel gedeeltelijk waar zijn. Slechts wanneer je haar hoort zingen, begrijp je waarom dit een grote dame is. Het verjaardagsfeest van Queen Elizabeth liet Bila aan zich voorbijgaan omdat ze voor haar aanwezigheid niet werd betaald. Leuven doet de eigenzinnige zangeres echter wel aan: het Cultureel Centrum had voor haar komst immers wel wat geld veil. Maak kennis met de Madonna van de zigeunermuziek, een ongreepbare dame, ongetwijfeld met kapsnes, maar boven alles met een stem en een présence die tot de verbeelding blijven spreken.

Griet Plets

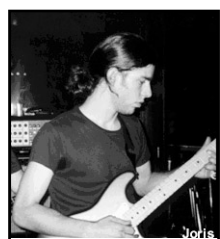
Vera Bila en Kale konserteren op donderdag 6 december om 20u. in de Schouwburg. Kaarten kosten 14 EURO of 564 BEF. Meer informatie krijg je op: cultureel.centrum@leuven.be.

BUCKANEER TRAD NOG EEN MAAL OP ALS SALOMON'S MIND

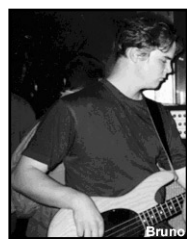
"Alleen de buurt klaagt"

Fen jonge Leuvense rockgroep: tof! Vier studenten traden vorige woensdag op de Volle Tent nog eenmaal op onder hun oude naam, Salomon's Mind. "Eigenlijk heten we al een tijdje *Buckaneer*," zegt bassist Bruno trots. "Kanonnier. De naam heeft alles te maken met onze muziek: we laden onze loop vol met funky rock-pop ballen en dan, baf, entertainen dat publiek."

"De groep heeft de laatste tijd nogal wat wijzigingen ondergaan," verklaart Ruben Lauwers de naamsverandering. Hij, de drummer, Jim Morrison-lookalike en ancien vormt samen met Joris Mangeleer (Jimi Hendrix-freak en gitarist) al zes jaar lang de kern van het rockkollektief dat woensdagavond het jeugdcentrum in de Brusselsestraat onder vuur nam. Het publiek zag de groep haar evenwichtige set met een

overweldigende cool brengen. Té cool soms: het lijkt wel of nonchalance de grootste zwakte is van het viertal. Aan technisch vernuft is er geen gebrek, zo bewezen heerlijke gitaarsolo's tijdens de Dire Straits-klassieker *Sultans of Swing* en de heerlijke stem van singer-songwriter-gitarist en DiCaprio-lookalike Toon Peeters,

die ook een solonummer bracht. Maar wanneer de band echt spits en funky wil zijn, ontbreekt de nodige concentratie en speelt er steeds wel iemand net te laat, wat een vervelend, log effect geeft. Het publiek had er niet zoveel last van en schreeuwde om bisnummers. Wij vroegen vriendelijk een interview.

STRIPEASE

Toon is de laatste nieuwkomer. "We hebben het optreden helemaal opgenomen, want we speelden op de fantastische installatie van Tom Helsen. De sfeer zat er goed in. Normaal spelen we voor een publiek vol vrienden, dat uiteraard veel ambiance geeft en uitmond in spontane stripteaseshows. Maar we hopen dat onze show voor de Volle Tent ook veel onbekenden gelokt heeft. We zijn echt benieuwd naar wat de muzikliefhebber in de straat van ons vindt." Werkt de status van beginnend gitaargod dan werkelijk zo erotiserend? "Het schijnt van wel," knikt Joris, "maar ikzelf heb er nog niet veel van gemerkt." Algehele hilariteit. Een naakt feit: er spelen geen meisjes in onze groep. Joris studeert economie en grijpt dankbaar zijn kennis aan bij het anticiperen van deze

vaststelling: "Er zijn nu eenmaal minder meisjes die in groepjes spelen, dus is onze mannelijke bezetting volgens de kansberekening helemaal geen unicum. Geen seksistische motieven. Integendeel, als er zich morgen een goeie toetseniste aanbiedt, en als het klikt, mag ze blijven."

KUNST

Met de aanhang is alles dik in orde. Maar hoe zit het met de erkenning van buitenaf? Lukratieve platenkontrakten, listige managers, subsidies, voorprogramma's? Bruno: "We hopen dat er dankzij ons optreden van woensdag iemand telefoneert en zegt: 'Hier hebben jullie materiaal, kom maar opnemen. Jullie zijn ons langverwachte talent.'" Ruben: "Het is mijn droom om in een grote zaal te spelen, in het voorprogramma van een goeie Belgische groep, El Fish of Soulwax bijvoorbeeld. Maar voorlopig krijgen we enkel steun van de Herentjeugdwerking. We hebben een prima eigen repetitiehuis gekregen, met kamers en al. Niets te betalen, alles in orde: elektriciteit, akoestiek, verwarming. Enkel de buurt klaagt."

Bruno valt entoesiast in. "De burens komen met allerlei bezwaren aanzetten als we beginnen te repeteren. Plots zijn alle kinderen ziek of heeft iedereen bezoek van de grootouders. Een keer hebben ze zelfs onze elektriciteit afgesloten!" Ruben: "Maar we zijn rock

'n rollers. We spelen verder, onder alle omstandigheden. De gemeente had ooit een stel Kosovaarse vluchtelingen in ons repetitiehuis ondergebracht. We hebben hen een priveekonsert gegeven."

De filosoof Schopenhauer bombardeerde muziek als hoogste kunstvorm. Wat denkt de groep daarvan? "Yep," vindt Ruben. "Ik zeg niet dat wij kunstenaars zijn, maar muziek in het algemeen is, behalve mijn passie, absoluut de opperste vorm van kunst. Er is niets zo abstrakt en vergankelijk als muziek, en toch kan je er helemaal in verliezen. Je kan er mensen mee bewegen."

"Dus zijn we wel kunstenaars," vindt Joris. "Wanneer we iemand een traan doen wegpinken, of gewoon al maar laten genieten of dansen, maken we gebruik van kunst. Kunst is alles wat je raakt, en we zijn de kunstenaars van onze eigen nummers. Let op, we willen niet de predikant uithangen. Onszelf vermaken, en hopen dat het publiek iets voelt van ons plezier. Dat is onze missie."

Jeroen Versteede

FakbarRally

Kultuurraad, een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie, presenteert in samenwerking met de fakulteitskringen haar miniklassieker, de FakbarRally. Dit is een parcours met gratis concerten doorheen de Leuvense fakbars dat dit jaar plaatsvindt op woensdag 12 december.

Geos en Merkator: 't Plectrum, Naamsestraat 46

20u00: Sixtoys

21u30: Queensize Quagmire

23u00: Autumn Chills

Politika: Politika Kaffee, Tiensestraat 55

20u00: the Birds and the Bees

Farma: De Capsule, Parkstraat 4

21u00: Juice Box

Psychologische Kring: Pavlov, Tiensestraat 51

21u00: Coem

Apolloon: De Sportzak, Tervuursevest 60

23u30: de Apolloonband

(vh)

BOETIEK K.U.LEUVEN

K.U.LEUVEN GESIGNEERDE ARTIKELEN

Sportkledij, pennensets, sleutelhangers, paraplu's, enz.

OUDE MARKT 13

Open op werkdagen van 10-12u en 14-16u.

BOETIEK KERSTKAARTEN

Net als vorige jaren heeft de K.U.Leuven weer een prachtig set kerstkaarten samengesteld. Dit jaar werd gekozen voor drie miniatures, die, samen met andere topstukken, vanaf 21 september 2002 te zien zullen zijn tijdens de tentoonstelling Meesterlijke Middeleeuwen (<http://mm.leuven.be>).

U kan dit uitzonderlijk trio kerstkaarten bewonderen op de website <http://www.kuleuven.ac.be/admin/rd/niv3pbis/bestelkerstkaarten.htm>.

Vanaf woensdag 12 december kan u deze kerstkaarten kopen op de Dienst Communicatie, Oude Markt 13, van 10 tot 16 uur.

Bet-actiegroep nodigt uit

Tijdens "Bet-tijd" vorige week werd een Bet-actiegroep opgericht. The Bet is al bekend als weddenschap tussen de Vlaamse studenten en staatssecretaris Deleuze (Ecolo) van Energie en Duurzame Ontwikkeling. Het wordt serieus: op zes maanden acht procent energie besparen. De actiegroep wil zoveel mogelijk betties en studenten uit verschillende fakulteiten verenigen voor een kort engagement.

Konkreet: Bet-actiegroep woensdag 5 december, 17u in intercultureel ontmoeting-centrum Pangaea.

(kn)

Nieuw: database agenda KU Leuven.

Onder <http://agenda.kuleuven.be> vindt u de nieuwe elektronische Agenda KU Leuven. In deze database worden alle evenementen aan de KU Leuven verzameld die buiten het gewone academische onderwijs vallen. Studenten kunnen er de door hen georganiseerde activiteiten (debatavond, cultuur, ontspanning) invoeren. Nadat de info is nagezien door de Koördinator Studentenbeleid, verschijnt het evenement in de database.

Bezoek het KBC-paleis en steek wat op van energie

Steekt het grote glazen bankpaleis — het Leuvense Versailles — van de KBC langs de E314 of Brusselsesteenweg ook jou de ogen uit? Wil je die serre ook wel eens van binnen zien? Draagt KBC bij aan het broeikas effect of juist niet?

Jongerenorganisatie Globelink (www.globelink.be) organiseert er in het kader van The Bet een "energiebezoek" op dinsdag 4 december. Om een concreet voorbeeld van (strukturele) energiebesparende maatregelen in gebouwen te leren kennen, krijgen we uitleg bij het Koude-Warmte-Opslag systeem toegepast in het KBC-hoofdkantoor te Leuven. Afspraak: dinsdag 4 december 2001, 13.30 uur aan de ingang van KBC, Brusselsesteenweg 100, 3000 Leuven. Het geleid bezoek met koffie-break duurt tot 17 uur.

(kn)

Org.: Globelink i.s.m. OSR-K.H.Leuven, LOKO-Sociale Raad en DEPO voor wooncultuur, milieu en mobiliteit van Studentenvoorzieningen.

Er is een **effectievere manier** om te slagen...

Rebus
REPETITIEBUREAU
VOOR UNIVERSITAIRE STUDENTEN

CONTACTEER ONS VRIJBLIJVEND
TEL. 016/20 42 93
WWW.REBUS.BE

Grand Café La Royale het eet-, praat- en leescafé

tegenover het station in Leuven

dagmenu en à la carte, snacks, ijsjes en ... tapbieren en groentesappen, warm en sterk en ... elke dag diverse (inter)nationale dagbladen, tijdschriften en ...

(advertentie)

elke dag open tot 1 uur 's nachts

Alma serveert

Maandag	Hamburger met spiegelei	2,06 €	(83 Bef)
03.12.01	Rumsteak met peperroomsaus	3,45 €	(139 Bef)
	Vegetarische couscous	2,63 €	(106 Bef)
	Forel met mosterdsaus en amandelen	3,67 €	(148 Bef)
Dinsdag	Gehakte steak met groentjes	2,06 €	(83 Bef)
04.12.01	Zoetzure kerrie uit China	3,02 €	(122 Bef)
	Sojascheuten in krokant jasje	2,31 €	(93 Bef)
	Florentijnse visgratin	3,02 €	(122 Bef)
Woensdag	Fish-sticks met Provençalse saus	2,06 €	(83 Bef)
05.12.01	Gebraden haantje	3,45 €	(139 Bef)
	Liedertje landleven	3,02 €	(122 Bef)
	Tagliatelli met zalm en broccoli	2,63 €	(106 Bef)
Donderdag	Kippenburger in lentekleuren	2,06 €	(83 Bef)
06.12.01	Lekkers van de Sint	2,63 €	(106 Bef)
	Groentetaart met knolletjessla	3,45 €	(139 Bef)
	Feestelijke visfilet met roquefort	3,02 €	(122 Bef)
Vrijdag	Pensen met appelmoes	2,06 €	(83 Bef)
07.12.01	Lendesteak met romige Armagnacsaus	3,67 €	(148 Bef)
	Quiche met broccoli	3,02 €	(122 Bef)
	Kabeljauw met graantjesmosterd	3,67 €	(148 Bef)

De Alma-nac

Volgende week: Alle(mmmm)aal Bio!

Van 3 t.e.m. 14 december in Alma 1, Alma 2 & Alma 3. Ooit al gehoord van een broodje 'Hinkel', 'Brabander' of 'Kimagro'? Kom ze proeven in Alma!

in samenwerking met

VREDEZEILANDEN

Zie ginds komt ...

donderdag 6 december:

Een traktatie van de Sint voor alle Alma bezoekers.

ACTIE Neem voor één dag de taak van 'zwarte piet' over en Alma trakteert op een GRATIS MAALTIJD.

Meer weten over de Alma-nac:
www.alma.kuleuven.ac.be

ALMA
UNIVERSITEITSRESTAURANTS

✓ Veto: veel en toekomstgericht onaneren
 ✓ Die DTP-zwaantjes, hebben die een vlamme salami?
 ✓ Moos, als ge nog lang geen zoekertjes meer schrijft moogt ge niet meer binnenkomen!
 ✓ Els, wanneer gaan we eens chinezen?
 ✓ Eerste bericht van Elisabeth aan de bevolking: "Mijn eenmalig gebruikte pampers zijn gratis af te halen elke donderdag tussen 10 en 11. Ik -heu, wij- hebben er eigenhandig voor gezorgd dat er een koninklijke signatuur aan vasthangt."
 ✓ Door de vele elektriciteitspannes worden er minstens vijf zwangerschappen verwacht omstreeks augustus 2002.
 ✓ Gelijke kansen voor (fertiele) hetero's nu!
 ✓ Groetjes aan Ron en zijn manvrouw.
 ✓ Gezocht: lekkere braadworst met mayonaise: zonder bijbedoelingen.
 ✓ Bericht van het ministerie van volksgezondheid: verhoogd gezondheidsrisiko in Alma Pauscollege, elke dinsdagavond om 18u30.
 ✓ SPA-assebakken, waar gaat de wereld naartoe?
 ✓ Veto goes crazy: gezamenlijke douchesessie op zondagochtend loopt uit de hand.

✓ Ondermeer uit de hand.
 ✓ Schatjes, jullie kultuursjef ziet jullie nog altijd graag.
 ✓ Zelfs al gingen jullie niet mee op weekend.
 ✓ Om dan te sms'en dat ge jaloers waart!
 ✓ Redakteur vraagt zich af: bestaat cultuurploeg wel?
 ✓ Kultuurploeg vraagt zich af: bestaat redakteur wel?
 ✓ Redakteur? Kanitiksi more likely!
 ✓ Blik als model voor de Veto in het tweede semester. Alvast enkele voorsmaakjes.
 ✓ Tijl V.: "Ik zou zo graag als de sjef cultuur willen zijn..."
 ✓ Zolang het maar niet uit de hand loopt.
 ✓ Gemiddeld 10 cc, dus dat valt nog mee...
 ✓ Dj Stoned goes HDR.
 ✓ Redsek bekennt: "Er is opnieuw spirit in de redactie."
 ✓ Redsek bekennt ook nog: "De tapes waren van mij".
 ✓ Tijl VN is geïnteresseerd in de tapes.
 ✓ Hij ontkent in elk geval elke betrokkenheid.
 ✓ Veto-fuif 2001 vanaf nu louter in cyberserie.
 ✓ www.vetofuif2001.be/ookvoorvrijgezellen.htm
 ✓ Veto zoekt vrouwelijke medewerkers om mee op weekend te gaan.
 ✓ Eigenlijk zijn we nog heel vriendelijk geweest voor Sora dit weekend.
 ✓ Rituele voodoo-praktijken met sorakkers bleven achterwege.
 ✓ Redsek ontpopt zich als taalpurist.

✓ Zie je wel: ook hij vertoont al Geert Bourgeois-fascismen!
 ✓ Om onze reputatie even te bevestigen: leve de PVDA!
 ✓ En RAL, SAP, AMADA, MILITANT LINKS, NSV, KVH, LEEF, MLB, SSB, SJW, ALS...
 ✓ Met zoveel verenigingen kun je toch niet mislukken!
 ✓ AMADA: alle mannen aan de afwas.
 ✓ AVVVVK: Alle vùle vrouwen vechten voor Kamie!
 ✓ Sabena: such a bad experience never again
 ✓ KUL: spreekt voor zich.
 ✓ Spreekt niet meer: is al 575 jaar dood.
 ✓ Hoera, we hebben er een spelling Geertsfanatikus bij.
 ✓ Dat hadden we nu net nodig, ja.
 ✓ Veto-redactie maakt alvast afspraak voor volgende rectoraatsbezetting: 12 december, om 15u.
 ✓ Nationale universiteit Veto: met de rector-hoofdredakteur.
 ✓ Leve Veto-airlines!
 ✓ Het nivo zakt hier werkelijk door de grond.
 ✓ Alsof iemand hier nog van de grond zal geraken.
 ✓ Kannitiksi alvast niet.
 ✓ Veto zoekt vrijwilligers om professor Geerts het slechte nieuws mee te delen.
 ✓ Ouwe sok schrikt zich een rolberoerte.
 ✓ Twas een hrapptje, Pol.
 ✓ Eindkonklusie: het werd toch nog een produktieve dag voor de vrijgezellen!
 ✓ Produktief? Ze mogen helemaal niet produ-

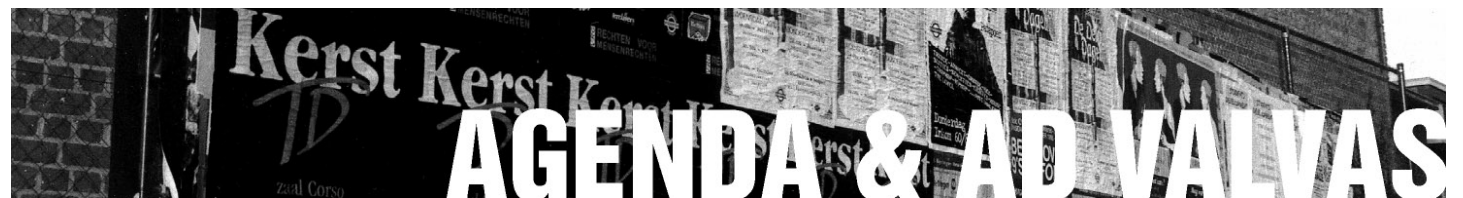
ceren van de Raad van State!
 ✓ Redsek stelt ook zijn veto!
 ✓ Veto heeft nieuwe steunkleur: roos.
 ✓ Vanaf nu met een gratis flacon Vidal Sassoon Wash & Go.
 ✓ Iedereen die zoekertjes toevoegt, is een idioot.
 ✓ Zal mij worst wezen.
 ✓ Tiens zijn er nog braadworsten?
 ✓ Met of zonder mayonaise?
 ✓ Met bijbedoelingen.
 ✓ En voor mij een sandwich zonder hesp!
 ✓ Sorry, de keuken is gesloten.
 ✓ En ook de inspiratie is op.
 ✓ Nog één zo'n verbetering en ge moogt, neen ge moet, alle eindredakties doen!
 ✓ 'Een' moet zonder aksenten
 ✓ Obsédé!
 ✓ Nee, op DVD.
 ✓ Mensen die in politika-kaffee in groep in slaap vallen, kunnen alleen maar chatters zijn.
 ✓ Jan wil absoluut nog naar Rammstein: mailen naar webmaster@politika.be.
 ✓ Birgit is die paper nu nog niet af?
 ✓ Neehiiiiihiiii.
 ✓ Maar we zien u allemaal graag, hoor.
 ✓ Enfin,.....
 ✓ Gelukkig maar dat we werkloos zijn.
 ✓ Birgit heeft nooit zoekertjes.
 ✓ Birgit is niet grappig.
 ✓ Gnooti Seauton. (da's Grieks).
 ✓ Gezocht: vierde man om te manillen om zes uur 's ochtends op de 's Meiers.
 ✓ Gezocht: tussentitel voor pagina zes.

Veto
 's Meiersstraat 5
 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38
 Fax 016/22 01 03
 Jaargang 28
 Nummer 11
 3 december 2001

Ver. uitg.: Tijl Vereenoghe
Redaktiesekretaris: Tijl Vereenoghe
Redactie: Peter Bulckens, Kristof D'Exelle, Thomas Leys, Matthieu Van Steenkiste
Doka: David Adriaen, Bernice Sergoyne, Gert Schuyten
Cartoonist: Jan Op de Beeck
Medewerkers: David Adriaen, Katelijne Beerten, Hanna Deboes, Veerle Herremans, Kris Malefason, Koen Neyens, Griet Plets, Els Silvrants, Nele Spaas, Els Vandenbusche, Jeroen Versteede
Lay-out en vormgeving: David Adriaen, Katelijne Beerten, Peter Bulckens, Dirk Bernard, Birgit Croux, Bert Ingelaere, Kris Malefason, Hans Vandenabeele, Heidi Van Hout, Tijl Vanneste, Matthieu Van Steenkiste, Tijl Vereenoghe, Jan Verkoyen
Dtp: Peter Bulckens, Birgit Croux, Heidi Van Hout, Matthieu Van Steenkiste, Tijl Vereenoghe, Jan Verkoyen
Spelling: David Adriaen, Kris Malefason, Heidi Van Hout, Matthieu Van Steenkiste, Tijl Vereenoghe
Eindredactie: Katelijne Beerten, Kris Malefason, Heidi Van Hout, Matthieu Van Steenkiste

Veto spelt volgens de spelling Geerts. Over het hoe en waarom hiervan kun je steeds meer informatie vinden op onze website.
Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail:
veto@veto.student.kuleuven.ac.be
Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Kempenland (Herentals)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
 Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redaktievergadering
 iedere vrijdagnamiddag om 15.00 u

MAANDAG
 19.30 u **LEZING** Professor Matthias Storme over juridisering en rechtsvrije ruimtes, in Aula Pieter de Somer, org. Lessen voor de eenentwintigste eeuw.
 19.45 u Wie schrijft, die blijft, met instapmoment, in ballon Hooverplein, org. &of.
 20.00 u **DEBAT** Blauwe Maandag met Pieter De Crem (CD&V), in Notre Dame, org. LVS-Leuven.
 20.00 u **LEZING** A. Bruyndonckx over Henry Van De Velde, in Auditorium BBL, toeg. 100, org. Koninklijke Leuvense Gidsenbond.

DINSDAG
 20.00 u **TEATER** Toneelgroep Amsterdam: 'Oidipous', in Stadschouwburg, org. CC Leuven.
 20.00 u **DEBAT** Globaliseringsdebat met onder andere Eddy Boutmans (Agalev) en professor Bart Kerremans, in MSI 00.08, org. Jade-Jong Agalev van de Leuvense studenten.

WOENSDAG
 14.00 u **FILM** L'homme blessé, in Vlaams Film-museum en -archieef, toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archieef.
 20.00 u **FILM** L'homme blessé, in Vlaams Film-museum en -archieef, toeg. 25/50, org. Vlaams Filmmuseum en -archieef.
 22.00 u **KONSERT** Flamenco-avond, in Vlam, toeg. gratis, org. Kultuurkoördinatie KU Leuven.

DONDERDAG
 20.00 u **KONSERT** Vera Bila & Kale: 'Kale Kalore', in Stadschouwburg, org. CC Leuven.
 20.30 u **TEATER** 'A lo folie', Raven Ruell, in Vlam, toeg. 343/403, org. CC Leuven.

VRIJDAG
 20.00 u **TEATER** Blues, K.T. De Magriet, in Wagehuys, org. K.T. De Margriet.
 20.30 u **TEATER** 'A la folie', Raven Ruell, in Vlam, toeg. 343/403, org. CC Leuven.

ZATERDAG
 20.15 u **KONSERT** Leuven's Alumni Orkest: filmmuziek, in Aula Pieter De Somer, toeg. 200/350, org. Kultuurkoördinatie KU Leuven.

20.30 u **TEATER** Mr. André in soiree, in Corso Teater, toeg. 202/454, org. ATL Teater.
 20.30 u **TEATER** 'Femme fatale', monoloog met Chris Verhavert, in Amusementsteater, toeg. 202/454, org. ATL Teater.
ZONDAG
 15.00 u **KONSERT** 'Serenata for 2000', de twintigste eeuw in muziek, film en poëzie, in Eden, toeg. 444, org. CC Leuven.

MAANDAG
 19.30 u **LEZING** J. Wouters over de proliferatie van internationale rechtscolleges, in Aula Pieter De Somer, toeg. gratis, org. Lessen voor de 21ste eeuw.
 19.45 u 'Relaties', met instapmoment, in ballon Hooverplein, org. &of.

Alfa
 • 03/12 Thema-avond 'Be2cool', in fak Letteren. • 05/12 Bezoek tentoonstelling 'Körperwelten', in Brussel. • 06/12 om 20.00 u: Film, in MSI 00.14.
Cluster
 • 03/12 Schachtenverkoop, in kafetaria Lemmens.
Ekonomika
 • 03/12 om 19.30 u: Euro-forum, in MTC 00.10. • 05/12 om 20.00 u: Lecture Night, in MTC 00.10 en 00.14
Eoos
 • 03/12 om 20.00 u: Open vergadering, in perma. • 05/12 om 20.30 u: Kantus, in Ambiorix. • 06/12 om 19.00 u: Thema-avond, in fak Letteren. • 09/12 om 22.00 u: Presidiumvergadering, in perma. • 10/12 om 17.00 u: Receptie, in perma, toeg. zevende verdiep.
Germania
 • 05/12 om 20.00 u: Film 'The Cube', in MSI 03.18. • 06/12 Sinterklaas komt naar de Vampierenfilmnacht, in MSI. • 09/12 om 22.00 u: Start feestweek: film 'Traffic' en tequila-avond, in perma.
Industria
 • 05/12 Sinterklaaskantus, in Pavlov.

Katechetika
 • 04/12 om 22.00 u: Meet @ fak, in fak. • 05/12 om 20.30 u: Adventsgebedsdienst, in Damiaankerk.
NFK
 • 05/12 om 21.00 u: Gezelschapspellekes-avond, in de Wentelsteen.
Pedagogische Kring
 • 04/12 Have a shake break-party, fuif door studenten sociale pedagogiek, in Rumba.
VRG
 • 05/12 om 22.00 u: Sinterklaas-jeneverfeestje, in de Rector. • 06/12 Bezoek van Sinterklaas, in de Valk. • 06/12 om 21.00 u: Erasmus International Cantus, in Tir N'a Nog.
VTK
 • 06/12 Arenbergkonsert, in Arenbergkasteel. • 10/12 om 20.00 u: Globaliseringsdebat, in Trofeeenzaal De Nayer
Wina
 • 05/12 Ticket-naar-tweede-kan-kwis, in aula LO7. • 05/12 om 22.00 u: Zwarte pietenbar, in RC-bar. • 06/12 Wereldfeest met optreden 'Youthopians', ten voordele van Foster Parents, in Pavlov.

“Die schimmel tussen mijn benen is geen écht paard”

Tussen een *acte-de-présence* aan de Carrefour en een bezoekje aan het kinderdagverblijf van de KU Leuven kon Veto enkele vraagjes stellen aan Sinterklaas. Met zijn staf in de hand en een schuimende pint aan de bebaarde lippen gaf de kindervriend bij uitstek enkele van zijn geheimen prijs. Een blik onder de tabberd van deze goedheilighe man.

Veto: Vanwaar eigenlijk uw voorliefde voor jonge kinderen?

Sinterklaas: «De Sint spreekt daar niet zo graag over, beste jongens en meisjes van Veto. Maar ter wille van de goede verstandhouding wijd ik jullie graag even in de geheimen van de Sint in. Ik neem aan dat Veto niet gelezen wordt door kleine kinderen? Leest er eigenlijk nog wel iemand de Veto? (strijkt bedachtzaam langs baard) Lang geleden las ik de Heilige Schrift en aangezien ik mijn leven volledig wou enten op de levenswandel van de Heiland hemzelve, heb ik zijn overbekende gebod 'Laat de kinderen tot mij komen' in meest letterlijke zin opgevat. Het bleek allemaal erg gemakkelijk ten uitvoer te brengen. In ruil voor hun diskretie over de ontuchtigheden die ik met de snikende knaapjes en zachtschreiende meisjes uithaalde, kregen ze van mij een appelsientje ofzo.»

Veto: U bent dus echt een kapoentje, zoals in het bekende liedje.

Sinterklaas: «Inderdaad, maar na verloop van tijd kwamen enige kerkvaders achter mijn bloeiende heiligenleven. Ze achtten mijn gedrag niet geheel in overeenstemming met de kristelijke geboden over de naastenliefde. Er kwam een theologisch dispuut van en ik heb mij er uiteindelijk kunnen uitpraten door te wijzen op de zondige natuur der gestrafte knapen. Meestal ging het immers om kereltjes die net de vleselijke geneugten ontdekt hadden, die zich afspeelden ter hoogte van hun slechtgewassen pielemuisjes. De Sint strafte die jongens dan met veel pijn en vreugde ter hoogte van de genitalieën.»

Veto: Hum, laat ons misschien een ander onderwerp aansnijden. Uw afkomst blijft in de traditie een mysterie: naast Turkije claimt ook Spanje het thuisland te zijn van de hoed-geilige man.

Sinterklaas: «Wel, oorspronkelijk had ik me in Turkije gevestigd, omdat de slavenhandel toen in handen van de Arabieren was, die via Turkije gemakkelijk negers konden aanvoeren. Door het Shengenakkoord werd het smokkelen van Zwarte Pieten via Turkije een pak moeilijker, zodat ik besloten heb me op het zonnige Iberische schiereiland te vestigen, waar ik me vergrijp aan de fors uit de kluiten gewassen neger-erekties van mijn gastarbeiders. In de zomer lopen die verplicht poedelnaakt rond, maar ik sta erop dat ze hun idiote felkleurige muts aanhouden - een van mijn fantasietjes (mijmert alweer).»

SPEKLAP

Veto: In een interview met ons blad noemde de Kerstman u vorig jaar een ploert van de eerste orde die zijn negerarbeiders uitbuit.

Sinterklaas: «De Kerstman is een lulletje rozenwater, sterker nog: een miskleun van een heilige die zich onledig houdt met gejatte rituelen en tweedehands-sinterklaaskostuums. Hij teert op mijn traditie, op mijn goedertierigheid. De speklap houdt zich nu op in Lapland — Lapland godbetert! Het enige verzetje dat daar in mijlen omtrek te vinden is, is dat seniele rendier van hem. Nu, veel is er niet aan gelegen die schurk en zijn luizige sneeuwrameel op te sporen: volg gewoon het spoor van de bloedplaggen die van het rendieraarsje vallen in de verder ongerepte sneeuw.»

Veto: In tegenstelling tot de Kerstman rijdt u op een schimmel.

Sinterklaas: «Die schimmel tussen mijn benen is geen écht paard, moet u weten. Ik

stond vroeger van Istanboel tot Jalalabad bekend om mijn overvloedige schaamhaar en de onfris geur van die bezwete braamstruik heeft me op het idee gebracht hem zó bij te snoeien dat hij de vorm aannam van een schimmel tussen de benen. Met dat gestileerde paardenlichaam heb ik te Frankfurt op een *Oktoberfest* overigens de prijs van het figuursnoeien gewonnen. Dat 'paard' beschermt mijn veelgebruikte edele delen die onder mijn open tabbaard veel te lijden hebben op de daken.»

GOUWLEIDER

Veto: U brengt dan lekkers door de schouw naar binnen. Stoute kinderen worden echter meegenomen in de zak. Wat gebeurt er vervolgens met die kinderen?

Sinterklaas: «Die worden meegetroond naar mijn burcht te Spanje waar de meest sadistische aangelegde Zwarte Piet (Peter Mbelon-

Osama in den hoge! En die veelwijverij van hem! Die man weet wat goed leven is. Hij krijgt dit jaar zeker een paar *sjokolatten pekes* van mij.»

Veto: Wat staat er zo in de top drie van de verlanglijstjes?

Sinterklaas: «Dat zijn de grootste prullaria natuurlijk: het ene jaar moet dat een maanlander zijn; het jaar erop willen ze een Playstation met het jaar daarop willen ze dan weer een voetbalkostuum van een of andere lokale vedette. De sint geeft eigenlijk kadootjes op eigen inzicht. Een voorbeeld misschien: Karel Dillen heb ik vorig jaar een Strategospel gegeven. De blauwe figuurtjes waren dan de Vlamingen, allen uitgedost met de meest kleurrijke titels uit de kerkelijke hiërarchie: 'gouwleider', 'Übersturm-bahnführer' en de rode uiteraard de Walen, vooral laaggeschoolde allochtonen.»

«Oosterlinck daarentegen geef ik al jaren niks meer. Die is erg stout geweest,

ge dagen kunnen torsen, terwijl buiten het kanongebulder aanzwelt. Ik geef ook meer aan de rijke kinderen dan aan de arme kinderen, dat is algemeen geweten. Nu, dat heeft alles te maken met de fakturatie: ik factureer die rijke ouders natuurlijk veel meer. Ik vind dat ook geen sociaal onrecht, want mijn opinie is dat je rijk kan worden. Dat is ook altijd mijn kredito geweest, en ik mag mij nu toch eigenaar noemen van een riante villa in het zuiden van Spanje.»

Veto: Wellicht zijn onze lezers ook wel eens benieuwd wat de heer Schafthuyzen van u kan verwachten.

Sinterklaas: «Ik heb goeie kontakten met die man. Meestal komen wij samen om enkele dubbels uit te wisselen. Deze staan in mijn groot prentenboek. Iedereen denkt dat dat een boek is vol zinnen, maar sinds de webcams en Big Brother-toestanden, houd ik eigenlijk alleen maar foto's en filmbeelden bij van die jongetjes. Die worden permanent in het oog gehouden. De heer Schafthuyzen kan op mijn goedkeuring rekenen, en zal dit jaar niet onbeloofd blijven. Ik heb enkele sjokoladen ventjes op maat laten bestellen, die hij rustig in zijn reet kan steken wanneer het hem allemaal niet interesseert of wanneer hij buikloop heeft. Er zijn zelfs gevorkte exemplaren met staf en mijter die voor extra anaal plezier kunnen zorgen. Hij zal er erg veel aan hebben. Je weet, zijn vriendje Reve wordt ook al een dagje ouder. Om aan het ongelooflijke libido van Schafthuyzen te voldoen. Niet iedereen kan het libido van de sint hebben natuurlijk.»

STREEFBAL

Veto: Wat vindt u over het algemeen van de Leuvense studenten?

Sinterklaas: «Ik vind dat ze zich goed gedragen. Ik heb er weinig opmerkingen over. Nu heb ik dit jaar wel een *speciale* uit de kast gehaald: ik heb elke student rond mijn verjaardag een aantal eksamens kado gedaan. Sommige mensen zullen dat een welkom kado vinden natuurlijk: de meer *streefballerige* studenten die op mijn goedkeuring kunnen rekenen. Voor anderen zal dat een straf zijn: de roede van Sinterklaas die hen metaforisch treft. Ook zij zullen echter eksamen moeten afleggen, of op zijn minst, ervoor moeten leren.»

Veto: Kan de akademische overheid ook op uw goedkeuring rekenen?

Sinterklaas: «Zoals ik al zei, neigt de heer Oosterlinck te veel naar vreemde sympathieën. Andere mensen kunnen echter zeker mijn goedkeuring wegdragen. Bijvoorbeeld, dekaan Evenepoel van de faculteit Letteren, die doe ik elk jaar een pot *brylcream* kado, waar hij zeer tevreden mee is. De man heeft dan ook een kapsel als een dekschild; daar komt geen bommenwerper doorheen. Oosterlinck kan op dat punt dus de vernietiging van de Letterenfakulteit - toch een van de grote punten op zijn *hidden agenda* — toch op zijn buik schrijven.»

Veto: “Wie braaf is, krijgt lekkers; wie stout is, de roe”. Intussen weten we hoe dit in elkaar zit, maar wie krijgt er dit jaar zeker niks?

Sinterklaas: «Een hele hoop mensen natuurlijk, maar in het bijzonder Roland Lommé, want die heeft al voldoende sjokoladen ventjes gegeten in zijn leven. Hij is ooit eens binnengebroken in mijn kelder. De Kerstman krijgt zeker niks; die moet niet op mijn genade rekenen.»

Veto: Heeft u tenslotte nog enkele raadgevingen voor de Leuvense studenten?

Sinterklaas: «Onthoud het spreekwoord: wie goed doet, goed ontmoet. Wie zich aan mijn voorschriften houdt, zal kunnen rekenen op mijn sympathie, en zal - naar eigen voorkeur - meegenomen worden in de zak voor een vakantie in Spanje of overladen met allerhande kado's, zoals daar zijn goede punten voor de kersteksamens.»

Heroïnevogeltje

cartoon Jan Op de Beeck

gaMBezi No Mercy: Now Hand Me The Iron Thongs - Black) vakkundig de genitalieën bewerkt met roestige prikkeldraad en gloeiende kachelpoken. Stoute *no-balls* jongetjes zoals de huilerige Donaat De Riemaecker dragen daar nog altijd de sporen van.»

Veto: U bent bepaald geen doetje. U doet me denken aan een look-a-like van u: Osama Bin Laden.

Sinterklaas: «Bin Laden is een man naar mijn hart. Hij weet hoe hij met veel bombardie een gebouw moet binnenvallen, hij gaat onberispelijk gekleed, en geeft die stinkende Amerikanen op hun donder. U moet weten dat ik radikaal anti-Amerikaans ben sinds Coca-Cola — en dus bij uitbreiding de hele Amerikaanse natie — de kerstman een handje geholpen heeft. Leve Osama! Heil aan

dat weten we allemaal natuurlijk. Maar ook: hij kijkt er helemaal niet naar om. Een aantal jaren geleden bijvoorbeeld heb ik hem een Engels woordenboek kado gegeven, met mooi alle fonetische transkripties erbij. Hij heeft dat echter nooit open gedaan. Dat zijn dingen die de sint treffen natuurlijk. En dan dat meehollen met die Amerikaanse samenleving en het Angelsaksische onderwijsmodel. Ik vind het een verdachte knaap. Ik houd toch een beetje afstand.»

Veto: En wat krijgen de kinderen van u?

Sinterklaas: «Sjokoladen ventjes vooral, maar ook mandarijntjes of speklaas, dat is zo een beetje mijn handelsmerk geworden. Bij de gemene kinderen doe ik daar dan wat arsenikum bij en bij de brave kinderen wat morfine, zodat zij het leed van deze ban-